БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 30 (19.406). • 1986 йил 4 февраль, сешанба • Баҳоси 3 тийин.

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ПАРТИЯ БИЗНИ ЯНГИ ЗАФАРЛАРГА ЧОРЛАЙДИ

ҒОЯВИЙ ЭЪТИҚОД КУЧИ

Бизнинг давримиз ижтимоий тараққиётнинг кўпгина йўналишлари соҳасида Советлар мамлакатининг солномасига бурилиш даври бўлиб киради. Бу ўзгаришларнинг моҳияти, келажак уфқлари КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси, таклиф этилаётган ўзгартишлар билан партия Устави, СССРни иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг ўн иккинчи беш йилликка ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаларида аниқ чизиб берилган. Совет халқининг туб манфаатларини, фикри-зикри, орзу-умидларини ифодаловчи зўр сиёсий аҳамиятга молик мана шу ҳужжатларда коммунистик идеаллар ўзининг амалий ифодасини топган.

Социализм халқ томонидан ва халқ учун барпо этилади, унинг моҳияти ҳам шундан иборат. Omманинг жонли ижодкорлиги — социализм куч-қуввати манбаидир, янги бунёдкорлик марралари сари ҳаракат қилиш манбаидир. Ленин партияси ҳамма ишларимиз ва ташаббусларимизга айни шу позицияларда туриб ёндашади. Партия ўз умрини яшаб бўлган жамики усуллардан, эскича фикрлашдан, одатга айланган, аммо энди фойдасиз бўлиб қолган схемалар ва ёндашувлардан қатъиян воз кечишга даъват қилмоқда. Партиянинг мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш ва шу асосда жамиятнинг сифат жиҳатидан янги ҳолатига эришиш соҳасида бошлаган йўли янги ғояларнинг доимий юзага келиб туришини ҳам, шу ғояларни рўёбга чиқариш соҳасида жуда зўр ғайрат билан ҳаракат қилишни ҳам талаб этади.

Инсон омили совет жамиятининг ҳал қилувчи, ўзгартирувчи кучи, унинг ҳамма соҳалардаги тараққиётининг бош манбаидир. Бу омилни кучайтиришда ҳар бир коммунист, ҳар бир совет кишиси съездолди ҳужжатларининг қоидаларини, КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель, октябрь Пленумлари йўл-йўриқларини сидқидилдан ўзлаштириб олиши алоҳида аҳамият касб этади. Ишга янгича муносабат ўз-ўзидан вужудга келмаслигини турмуш неча марталаб исботлаган. Айтайлик, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, ишлаб чиқаришни интенсивлаш сари, иқтисодий ўсишнинг сифат омиллари сари туб бурилиш — мана шуларнинг барчаси ҳамманинг ва ҳар бир кишининг манфаатларига мос бўлиб тушишини ва коммунистик қурилишга хизмат қилдирилишини англаб олишда одамларга ёрдам бериш кераклигини партия эслатиб турибди. КПСС кадрларимизни ишонтиришга, актив фикр уйғотишга, жамият олдида турган вазифаларни, уларни ҳал этиш йўллари ва методларини яхшироқ англаш билан қуроллантиришга, сўз билан ишнинг бирлигини таъминлай олишга, коммунизмга бориладиган катта йўлда замоннинг ҳамма талабларига муносиб жавоб беришга ўргатмоқда, ҳозир меҳнаткашларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқиши бош вазифаси мана шундан иборат.

Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари янги инсонни вояга етказар эканлар, унинг ғоявий етуклиги хусусида Ленин белгилаб берган мезонга муттасил амал қилишлари керак. «...Биз реал шахсларнинг реал «фикрлари ва туйғулари» ҳақида қайси белгиларга қараб хулоса чиқаришимиз мумкин,— деб ёзган эди В. И. Ленин.— Бу белги фақат битта шу шахсларнинг ҳаракатлариданги на иборат бўлиши мумкинлиги равшан...».

Жамиятни революцион тарзда ўзгартиришнинг ҳамма босқичларида ишлар ва фақат ишлар совет кишиларини ғоявий-сиёсий тарбиялашнинг ҳақиқий мезони бўлиб келди. Умум манфаати йўлидаги меҳнатда инсоннинг ғоявийлиги жуда равшан намоён бўлади. Ўзининг ижтимоий бурчини сидқидилдан англаган кишилар бунёдкорлик соҳасида жасоратлар кўрсатганликларини 1985 йилги планни ва ўн биринчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун ўтказилган мусобақа якунлари кўрсатиб турибди.

Замон бизнинг олдимизга нақадар мураккаб вазифаларни қўйса, одамларнинг дунёқарашини ривожлантиришдаги бунёдкорлик муддаоларини шу қадар кўпроқ кучайтириш, ишдаги онгли ғайрат-шижоатни, одамларнинг ғоявий-маънавий ва меҳнат кайфиятини шунчалик кўтариш талаб қилинади, бусиз ҳеч қандай планларни рўёбга чиқариб бўлмайди. Ҳозир бизга ижтимоий активлик, юксак уюшқоқлик, ижодий иш, камчиликларга нисбатан муросасизлик, жамики янги, илғор усулларни қўллаб-қувватлаш, 1986 йилги планни, социалистик мажбуриятларни рўёбга чиқариш учун сабот билан курашиш айниқса зарур.

Коммунистик ғоявийлик энг таъсирчан ғайрат-шижоатни —инсон ақл-заковати ва қалбининг ғайрат-шижоатини қудратли равишда кучайтирувчи омил бўлиб хизмат қилади, унинг жамики ишлари ва ҳаракатларига юксак маъно бахш этади. Социалистик турмуш тарзи ўзининг такомиллашувига, олға ҳаракатга ҳалақит берувчи қарашлар, урф-одатлар ва анъаналар билан чиқишмайди. Ҳа, инсоннинг қони ва вужудига сингиб кетган ғоявийликкина уни мукаммал шахсга айлантиради. Аммо В. И. Лениннинг ибораси билан айтганда, эътиқодлари тилининг учидан нарига ўтмайдиган кишилар тез-тез учраб турибди. Улар бизнинг принципларимизни биладилар ва ҳатто тарғиб ҳам қиладилар, аммо ўзлари шу принципларга қарши иш тутадилар, хизмат мавқеидан ғаразли мақсадларда фойдаланадилар, танқид ва ўз-ўзини танқидни бўғадилар, маҳаллийчилик, манманлик қиладилар, қўшиб ёзишлар йўли билан «муваффақиятларни кўпайтириб» кўрсатадилар, принципиаллик ўрнига тилёғламалик, лаганбардорлик қиладилар. Партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари коллективлардаги ғоявий эътиқодни мустаҳкамлаб, бу ғоявийлик ҳар бир кишининг ҳаракатларига сингиб кетишига, унинг ҳаётида маънавий озиқ бўлиб қолишига интилишлари лозим.

Бизга ёт фикрларга, буржуа идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига нисбатан муросасиз бўлиш—коммунистик эътиқоднинг энг муҳим белгисидир. Империалистик пропаганда бизнинг социалистик демократиямизни бадном қилишга, КПССнинг новаторлик сиёсати моҳиятини бузиб кўрсатишга уринаётган шароитда ҳар бир кишидан дунёни марксча-ленинча тушунишнинг ғоявий поклиги учун юксак масъулият талаб қилинади. Сиёсий пассивлик маънавий етук, ҳаётнинг ҳар қандай вазиятларида ўз эътиқодлари учун қаттиқ тура оладиган гражданнинг қиёфасига зиддир. Ҳар бир кишининг ғоявий матонатини шакллантириш билан бирга, мамлакатнинг ёш гражданларига синфий туйғуни, коммунизм идеалларининг ҳақлигига эҳтиросли ишонч туйғусини сингдиришга алоҳида эътибор бериш лозим.

Олға томон ҳаракат қилганимиз сайин меҳнаткашларнинг социал-сиёсий активлиги кучайиб бораверади, коммунистик эътиқод шу активликнинг асосини ташкил этади. Кучайиб борувчи бу активлик съездолди ҳужжатларининг умумхалқ муҳокамасида, КПССнинг ички ва ташқи сиёсати якдиллик билан қўллаб-қувватланаётганида ўз ифодасини топмоқда. Халқимиз Улуғ Ватан урушидаги жудоликларни унутмай, ленинча тинчлик идеалларини, Совет Иттифоқининг янги тинчликсеварлик ташаббусларини амалга ошириш, ядровий фалокат хавфини тугатиш учун, Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлаш учун курашдаги ўз куч-ғайратларини кун сайин оширмоқда.

Ғалаба қозонишнинг революцион илми билан қуролланган, новаторлик ғояларидан илҳомланган совет кишилари КПСС XXVII съездини партия стратегик йўлининг тўғрилигига комил ишонч билан кутиб олмоқдалар. Бу — коммунизм қурилишидаги янги муваффақиятларнинг ишончли гаровидир.

(ПРАВДА» газетасининг 3 февралдаги бош мақоласи).

РЕСПУБЛИКАМИЗ МЕҲНАТКАШЛАРИ ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ МАТЕРИАЛЛАРИНИ ЗЎР МАМНУНИЯТ БИЛАН КУТИБ ОЛИБ, УНДА ИЛГАРИ СУРИЛГАН ҚОИДА ВА ХУЛОСАЛАРНИ ЎЗЛАРИ УЧУН ЖАНГОВАР ИШ ПРОГРАММАСИ СИФАТИДА ҚАБУЛ ҚИЛДИЛАР, СЪЕЗД ҲУЖЖАТЛАРИ БАРЧА МЕҲНАТ КОЛЛЕКТИВЛАРИНИ КПСС XXVII СЪЕЗДИНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛИШГА, ЎН ИККИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАН ТОПШИРИҚЛАРИНИ МУВАФФАҚИЯТЛИ АДО ЭТИШГА, ФАН-ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЕТИНИ ЖАДАЛЛАШТИРИШ НЕГИЗИДА ЭКОНОМИКА ҲАМДА МАДАНИЯТНИ ЯНАДА РИВОЖЛАНТИРИШГА РУҲЛАНТИРМОҚДА.

Қўрғонтепа районидаги Ильич қишлоқ матлубот жамиятига қарашли момиқ цехи коллективи ўзи ишлаб чиқараётган аъло сифатли маҳсулотни яна бир янги истеъмолчи — узоқ Финляндияга юборди. Цех ишчилари маҳсулотларни фақат аъло сифатли тайёрлаб буюртмачиларни ҳамиша мамнун этмоқда. 1300 тонна момиқ ишлаб чиқарилиб ўтган йил план топшириғи барвақт бажарилди.

Суратда: илғор комсомол-ёшлар бригадаси бошлиғи Дилбар Маъруфалиева. Ёшлар коллективи йилни зафарли якунлаб, ўн иккинчи беш йилликни ҳам яхши бошлашди.

Ш. Олимов фотоси (ЎзТАГ).

• ДЕЛЕГАТ СЪЕЗДДАН ҚАЙТДИ

ҲАМ СУРЪАТ, ҲАМ СИФАТ

Иқболой АБДУЛЛАЕВА,
Шаҳрисабз пиллакашлик фабрикаси ипак ўровчиси
Ўзбекистон Компартияси XXI съезди делегати

Ўтаётган ҳар бир кун ҳаётимизда муҳим воқеа бўлиб қолмоқда. Шаҳримиз саноат корхоналари ўтган беш йиллик планларини ошириб бажарди. Корхонамиз коллективи ўн биринчи беш йиллик планини 15 декабрдаёқ уддалаганди. Планга қўшимча 4 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Бунга бригадамиз пиллакашлари ҳам салмоқли ҳисса қўшдилар. Биз ўтган йилги планимизни 104 процентга ошириб адо этдик.

Албатта, ютуқлар ўз-ўзидан қўлга киритилмаяпти. Бунинг бир қатор омиллари бор. Аввало шуни айтиш керакки, бригадамиз хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаётганлиги айниқса қўл келяпти. Бу ишлаб чиқариш суръатини оширибгина қолмай кишиларнинг моддий манфаатдорлигини яхшилади. Ҳозир фабрикамизда 30 та бригада хўжалик ҳисобида ишлашга кўчган.

КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасида фан ва техника тараққиётини жадаллаштириш, мамлакатни социал иқтисодий ривожлантиришни тезлаштириш муҳим вазифа қилиб қўйилди. Бунга эришиш учун меҳнат унумдорлигини ўзимиздаги мавжуд резервлар ҳисобидан оширишга эришяпмиз.

Ҳозир ҳамма жойда съездолди социалистик мусобақаси қизғин боряпти. Ҳамма бу кунга муносиб совға тайёрламоқда. Шулар қатори мен ҳам партия съезди очиладиган кунгача тўрт ойлик планни уддалаш мажбуриятини олганман. Лекин, бунга осонлик билан эришиб бўлмайди. Ҳар соат, ҳар минутни ҳисобга олиш, техникадан, хом ашёдан энг юқори унум билан фойдаланиш, айниқса тежамкорликка зўр бериш керак.

Корхонамизда маҳсулот ишлаб чиқаришга эътибор кучайиб, сифат унутиб қўйилаётгани, айниқса ташвиш туғдиряпти. Ана шу сабабли ўтган йили 23 минг сўм маблағ жарима учун сарфланди. Тўғри, хом ашё яхши бўлганлиги учун пиллакашларимиз тайёрлаётган ипак бироз сифатли бўляпти. Ана шунинг учун жарима миқдори 1984 йилга нисбатан тўрт баравар камайди. Аммо, ички резервлар ишга солинса бундан ҳам яхши натижага эришиш, маҳсулот сифатини янада ошириш мумкин эди. Афсуски, ҳали ҳам эскирган механизмлар ишлатилаётгани, меҳнат интизомининг тез-тез бузилиши ишга салбий таъсир кўрсатмоқда. Корхонада, шунингдек, иқтисодий тежамкорликка риоя қилишда ҳам кўп нуқсонлар бор.

Бундай камчиликларни бартараф этиш корхона партия ташкилотининг диққат марказида турибди. Айниқса, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин унинг хўжаликка раҳбарлик роли тубдан яхшиланди, иш усули ва услубларида кўп ўзгариш бўлди.

Ўз-ўзидан равшанки, янги беш йилликда шойи газламалар учун асосий хом-ашё ҳисобланган ипак ишлаб чиқаришга талаб янада кучаяди. Бу вазифалар коллективимиз зиммасига ҳам юксак масъулият юклайди. Биз кўзланган пировард натижага эришиш учун технологик жараёнларни қайта кўриб чиқишимиз, корхонада ўн йилдан буён узлуксиз ишлатиб келинаётган машина ва механизмларни алмаштиришимиз керак. Бу соҳада юқори ташкилотлар ёрдамига муҳтожмиз. Чунки бу ишга мутасадди бўлган республика Енгил саноат министрлиги ва «Узбектекстильмаш» ишлаб чиқариш бирлашмаси раҳбарлари корхонамизни янги механизм ва ускуналар билан таъминлаш, айрим цехларни замон талабига биноан қайта жиҳозлаш ҳақида ғамхўрлик қилмаяптилар.

Худди шу фикр шаҳримиздаги Маҳаллий саноат министрлигига қарашли «Ҳужум» бадиий буюмлар фабрикасига ҳам тегишли. Бу ерда эскирган технологик ускуналар билан боғлиқ муаммоларни ҳал этишда кўп қийинчиликларга дуч келиняпти. Буюмлар сифатига эскирган ускуналарнинг касри уриб, фабрика обрўсига жиддий путур етмоқда.

Маълумки, ишлаб чиқаришни янги техника билан қуроллантиришни ҳаётнинг ўзи тақозо этмоқда. Шуни назарда тутиб мен КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси лойиҳасининг «Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш — ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишнинг асосий воситаси» бўлимида **асбоб-ускуналар ва технология комплексларининг янги туркумини яратиш ва жорий этиш, ишлаб чиқариш техникаси ва технологиясини мунтазам такомиллаштиришда конструкторлик ва ишлаб чиқариш бирлашмаларининг масъулиятини ошириш зарурлиги** тўғрисида ёзиб қўйилишини таклиф қиламан. Бу эса ишлаб чиқариш суръати ва сифатини янада оширишни таъминлаган бўлур эди.

Областимиз коммунистлари катта ишонч билдириб, мени республикамиз Компартияси XXI съездига делегат қилиб сайлаган эканлар, самарали меҳнатим билан бу ишончни оқлашга ҳаракат қиламан.

СЎЗИМИЗ БИЛАН ИШИМИЗ БИР

Ҳаётимда унутилмас, эзгу воқеалар кўп бўлган. Айни шу кунларда кўплаб ишчи дугоналарим қатори ҳар қачонгидан ҳаяжонлироқ дақиқаларни бошдан кечиряпман. Биз республикамиз пойтахтида бўлиб ўтган Ўзбекистон коммунистларининг нуфузли форумини диққат-эътибор билан кузатиб бордик.

Бунёдкор халқимиз она Ватан равнақи, унинг бойлигига бойлик, қудратига қудрат қўшиш йўлида юксак кўтаринкилик билан меҳнат қилмоқда. Корхонамиз коллективи ҳам шу қудратли сафда шаҳдам қадам ташлаётганидан мамнунмиз. Коллективимиз ўтган йилни пландан ташқари 275 минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш, планга қўшимча равишда 2,2 тонна ипак хом ашёси ишлаб чиқариш ҳамда 129 минг сўм қўшимча фойда олиш билан якунлади. Сифат кўрсаткичлари ҳам кўнгилдагидек бўлди.

Фабрикамизда тежамкорлик ва сифатни яхшилаш йўлида изчил иш олиб бораётган меҳнат коллективлари кўп. Шахсан мен меҳнат қилаётган бригада пландаги 12 ўрнига 95 килограмм хом ашё иқтисод қилиб қолди.

Биз КПСС XXVII съезди шарафига ўтказиладиган шанбалик ҳақида фикрлашиб олдик. Шанбаликда ҳамма якдиллик билан қатнашиш истагида эканлигини билдирди. Ишлаб топиладиган 5 минг сўм пулни беш йиллик фондига ўтказишга қарор қилдик.

Тилга олса арзигулик ютуқлар талайгина. Лекин биз камчилик ва нуқсонлардан ҳам сира кўз юммаймиз. Прогулчилик, ишга кечикиб келиш, сифатсиз маҳсулот ишлаб чиқариш ҳоллари юз бериб турганини эътироф этиш керак. Аммо биз бундай қусурларга қарши қатъий ўт очганмиз. Камчиликлар вақтида бартараф этиб борилмпти. Бу масалада бундан кейин ҳам муросасиз позицияда турамиз.

Биз бутун куч ва ғайратимиз, маҳоратимизни ишга солиб, янада унумли ишлаш ва юқори сифатли маҳсулот ишлаб чиқаришга бел боғлаганмиз. Ўзбекистон Компартияси XXI съезди белгилаб бераётган вазифаларни сидқидилдан бажара бориб, сўзимиз билан ишимиз бир эканлигини амалда кўрсатамиз.

О. ФОЗИЛОВА,
Фарғона пиллакашлик фабрикасининг ишчиси.

МЕЗОН—СИФАТ ВА ЮКСАК УНУМ

Республикамизнинг барча меҳнаткашлари қатори кўчма механизациялашган колоннамиз коллективи ҳам Ўзбекистон Коммунистик партияси XXI съезди ҳужжатларини диққат билан ўрганмоқдалар. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг съездга ҳисобот докладида ўз аксини топган қурилиш соҳасидаги вазифалар бизларга айниқса яқиндир.

Коллективимиз ўтган беш йилликда область қишлоқларида катта ҳажмдаги қурилиш ишларини амалга оширди. Айниқса якунловчи йилдаги ютуқларимиз салмоқли бўлди. Йиллик бош пудрат ишлари программаси ўн ойда адо этилди. Ўз кучимиз билан амалга оширган бунёдкорлик ишларимиз ҳажми 2 миллион сўмдан зиёд бўлди.

Бригадамиз КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси XXI съезди шарафига зарбдор вахтада туриб йил давомида 15 минг донадан зиёд ғишт, қарийб 12 тонна цемент, 30 кубометр ёғочни иқтисод қилди. Биз тежалган ана шу қурилиш материаллари, энергетика ресурслари ҳисобига икки кун давомида меҳнат қилдик.

Айни пайтда бригадамиз меҳнат календарида 1989 йилнинг октябрь ойи давом этмоқда. Бу муваффақиятни қўлга киритишда Б. Авезов, Х. Баҳромов, Р. Ёдгоров каби бинокорларнинг ҳиссаси катта бўлди. Злобинчи бригадамиз республикамиз коммунистлари съездида белгилаб берилган вазифалар асосида қишлоқ қурилишини авж олдириш, айниқса юқори сифат ва юксак унум билан меҳнат қилишга қарор қилдилар.

И. ҲАБИБОВ,
Бухоро областидаги 20-қишлоқ қурилиши трести 1-кўчма механизациялашган колоннаси бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

МЕТЕОРОЛОГЛАР КЕНГАШМОҚДАЛАР

БМТ техника органи — Жаҳон метеорология ташкилоти (ЖМТ) ижроия кенгаши бюросининг XIII сессияси 3 февраль куни Ўзбекистон пойтахтида очилди. Сессия ишида ўн бир мамлакат вакиллари қатнашмоқда.

Программага мувофиқ, гидрометеорологиядаги ишларнинг илмий-техника даражасини юксалтириш, ахборот йиғиш ва тарқатиш механизмини такомиллаштириш билан боғлиқ масалалар муҳокама қилинади. ЖМТнинг перспектив иш плани кўриб чиқилади.

Сессияни очишда Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Ғ. З. Захриддинов нутқ сўзлади.

Сессия ишида СССР Гидрометеорология ва табиий муҳитни контрол қилиш давлат комитетининг раиси, ЖМТнинг биринчи вице-президенти Ю. А. Израэль қатнашмоқда. (ЎзТАГ).

МЕҲМОНЛАРНИ КУТИБ ОЛ, ТЮМЕНЬ!

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг агитация группаси Ғарбий Сибирь қурилишларига жўнаб кетди. Бу группа Тюмень областида ўтадиган республика ёшлари кунларида иштирок этади.

ВЛКСМ Марказий Комитетининг «Молодогвардеец» агитпоезди составига кирувчи группа Тобольск ва Нефтеюганск, Сургут ва Нижневартовск шаҳарларида бўлади. Бу шаҳарларда «Партия —даврамизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони» шиори остида ижтимоий-сиёсий суҳбатлар ўтказилади. Партия ва комсомол ветеранлари пахтакор ўлканинг энг яхши ишчи ва деҳқонлари КПСС XXVII съезди очилишига қандай совғалар тайёрлашгани тўғрисида тюменликларга сўзлаб берадилар. Сибирь кенгликларини ўзлаштираётган кашшофлар ҳузурида артистлар, шоирлар, ёзувчилар, бадиий ҳаваскорлик коллективларининг қатнашчилари ҳам ўз маҳоратларини намойиш қиладилар.

Тюменликлар Ўзбекистоннинг тасвирий санъати билан ҳам таниша оладилар. Область кўргазма залида ёш рассомлар асарларининг экспозицияси очилади. Мўйқалам усталарининг асарлари умумий тематика билан бирлашган бўлиб, уларнинг ҳаммаси мамлакат коммунистларининг бўлажак анжуманига бағишланган. Ёшлар кунлари программасида ўзбек киноси декадаси ҳам бор.

(ЎзТАГ).

АДР БОШ КОНСУЛИ БИЛАН УЧРАШУВ

Афғонистон Демократик Республикасининг Тошкент шаҳридаги бош консули Муҳаммад Насим Жўя 3 февраль куни Ўзбекистон пойтахти оммавий ахборот воситаларининг ходимлари ва жамоатчилик вакиллари билан учрашди.

Бўлиб ўтган суҳбатда М. Н. Жўя ҳозир бўлган кишиларга АДРдаги революцион ўзгартишлар ҳақида, пуштун қабилалари Хайбар районида Покистон режимининг агрессиясига қарши олиб бораётган кураши тўғрисида сўзлаб берди. АДРнинг бош консули учрашув қатнашчиларининг кўпдан-кўп саволларига жавоб қайтарди. (ЎзТАГ).

МАШИНАСОЗЛАР—НЕФТЧИЛАРГА

3 февраль куни КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган кенгашда нефть ҳамда газ саноати учун ва аввало Ғарбий Сибирь регионы учун машина-ускуналар етказиб беришни жадаллаштириш, уларнинг сифатини, техникавий даражасини, пухталигини ошириш вазифалари кўриб чиқилди.

Кенгашда бир қанча область партия комитетларининг секретарлари, СССР Госплани ва Госснабининг, Фан ва техника давлат комитети ҳамда Давлат стандартининг масъул ходимлари, министрликлар, идораларнинг ва нефтчилар билан газчилар учун техника ишлаб чиқарадиган корхоналарнинг раҳбарлари, завод ва бирлашмалар партия ташкилотларининг секретарлари, инженерлар, олимлар, конструкторлар иштирок этдилар.

Нефть саноати министри В. А. Динков доклад қилди. У конларни техника билан таъминлашнинг аҳволини таҳлил этиб, тармоқ меҳнатчилари номидан машинасозларга конкрет даъволар айтди.

Докладда ва нутқларда қайд этиб ўтилганидек, машинасозлар нефтчиларни ҳамда газчиларни таъминлаётган техника ҳали секинлик билан такомиллаштирилмоқда, кўпинча бундай техника бутланмаган ҳолда етказиб берилмоқда, бу эса кончилар ишининг самарадорлигини пасайтириб, қудуқларнинг бекор туриб қолишини ҳамда уларни ремонт қилишга вақт сарфини кўпайтирмоқда.

Нефтчилар ва газчиларнинг иш шароитлари билан боғлиқ бўлган масалаларга катта эътибор берилди. Бу проблемалар секинлик билан ҳал этилаётганлиги, айниқса, Ғарбий Сибирдаги табиий иқлим шароитлари мураккаб бўлган бошқа районлардаги кончилар умид боғлаётган натижаларни тўла-тўкис бермаётганлиги қайд этиб ўтилди.

Мамлакат нефть-газ комплексини ривожлантиришга оид энг муҳим масалаларни ҳал этишда техника тараққиёти ютуқларидан ҳали етарлича фойдаланилмаётганлиги таъкидланди. Кўпинча идоравий тарқоқлик, план ва ишлаб чиқариш интизомининг пастлиги техника ижодкорларининг куч-ғайратини жамлашга ҳалақит бермоқда.

Кенгашда яқин вақт ичида аҳволни қатъиян яхшилаш, кўклам бошлангунча нефтчилар ва газчилар муҳтож бўлган барча машина-ускуналарни конларга ташиб келтириш, уларнинг техникавий даражасини, сифатини, пишиқ-пухталигини ошириш, хизмат кўрсатиш системасини ташкил этиш ва яхши йўлга қўйиш зарурлиги тўғрисида гапирилди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитетининг секретари Л. Н. Зайков нутқ сўзлади. У кенг миқёсли ана шу халқ хўжалик вазифасини ҳал этиш муҳимлигини, машинасозлик министрликлари ва идораларининг партия ташкилотлари, кончилар учун техника яратувчи барча корхоналарнинг коммунистлари бунда катта роль ўйнашлари кераклигини қайд этиб, машинасозлар нефть-газ конларини фан-техника тараққиёти талаблари даражасида бўлган юқори сифатли, пухта машина-ускуналар билан таъминлашга қўшадиган ҳиссасини оширишлари муҳим аҳамиятга молик эканлигини таъкидлади. Маҳаллий партия ва совет органлари бу ишни доимо диққат марказида тутишлари, унинг натижаси учун барча даражалардаги раҳбарларнинг шахсий жавобгарлигини ошириш зарур.

Кенгаш қатнашчилари конкрет тадбирларни белгиладилар. Ана шу тадбирлардан фойдаланиш нефть-газ комплексининг техникавий базасини пайсалга солмай, оператив равишда мустаҳкамлаш имконини беради. Унинг барқарор ва самарали ишлаши эса мана шунга боғлиқдир.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари В. И. Долгих иштирок этди. (ТАСС).

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИНИНГ XXI СЪЕЗДИ

«СССРНИ ИҚТИСОДИЙ ВА СОЦИАЛ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ 1986—1990 ЙИЛЛАРГА ҲАМДА 2000 ЙИЛГАЧА БЎЛГАН ДАВРГА МЎЛЖАЛЛАНГАН АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ ЛОЙИҲАСИ ТЎҒРИСИДА»ГИ ДОКЛАД ЮЗАСИДАН МУЗОКАРАЛАР

ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ БОШЛИҒИ

Э. ТУРСУНОВ нутқидан

Чўлқуварлар КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XXI съездини муносиб кутиб олиш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Толимаржон сув омбори комплекси қурилиши муддатидан бир йил илгари тугалланди. Бу йил сув омборида илк бор Амударёнинг бир ярим миллиард кубометр суви тўпланади. 1985 йилда барча кўрсаткичлар бўйича қувватлар ишга туширилди.

Республикада беш йиллик давомида 173 минг гектар янги суғориладиган ер фойдаланишга топширилди, 2 миллион квадрат метрдан ортиқ уй-жой қурилди. Социал ва маданий-маиший хизмат объектларини ишга тушириш планлари бажарилди. Бинокорлик материаллари саноати ва қурилиш индустрияси барқарор ишлади.

Бу йил республикада қўриқ ерлар комплекс ўзлаштирила бошлаганига 30 йил тўлади. Мирзачўл бу борадаги тўнғич участкадир. Шу йиллар ичида КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукуматининг доимий ёрдами туфайли 800 минг гектардан ортиқ янги ер ўзлаштирилди, ана шу майдонларда совхозлар ташкил этилди, улар мамлакат экономикасини ривожлантиришга салмоқли ҳисса қўшмоқдалар.

Бироқ мана шу катта ишда кўпгина камчиликлар ва фойдаланилмаётган резервлар мавжуд. Главсредазирсовхозстрой коллегияси босиб ўтилган йўлни ва ўз фаолиятини танқидий таҳлил этди.

Республиканинг ва бошқарманинг собиқ раҳбарлиги планлаштиришда хатоларга йўл қўйдилар. Суғориладиган ерларни фойдаланишга топшириш юзасидан катта-катта планлар белгиланди, бунда ажратиладиган капитал маблағлар ва қурилиш ташкилотларининг қувватлари тўғри ҳисобга олинмади. Натижада айрим йилларда янги ерлар ишга тушириладиган комплекслари жуда кам бўлган ҳолда, яъни қувурлар, коллекторлар ва ариқ-зовурлар, қувур ариқларсиз ва улар бетонлаштирилмаган ҳолда фойдаланишга топширилди. Катта-катта иншоотлар қурилиши суст амалга оширилди. Уй-жой, социал ва маданий-маиший объектлар секинлик билан қурилди.

Бир қанча жойларда суғориш ва қувур системаларидан нотўғри фойдаланилди, жумладан, Арнасой районида шундай бўлди.

Юқоридан берилган кўрсатмалар бўйича, Иттифоқ ҳукумати тасдиқлаган схемаларга зид равишда лойиҳадан ташқари 20 та совхоз ташкил этилди. Ерларни ўзлаштириш билан боғлиқ бўлмаган турли объектлар, шу жумладан, меҳмонхоналар ва меҳмонларни қабул қилиш учун «Юбилей» дала шийпонлари пландан ташқари қурилди. Қўриқдаги хўжаликлар эса уй-жойлар, мактаблар, болалар боғчалари ва бошқа социал-маданий ва маиший объектлар билан тўла таъминланмади. Бунинг натижасида хўжаликларда қўнимсизлик ва ишчи кадрлар етишмаслиги кучайди.

Бошқармага қарашли совхозларга бир қанча ҳолларда ишга тушириладиган ерларнинг имкониятларини ҳисобга олмаган ҳолда нореал планлар белгиланмоқда. Маълумки, ерлар фойдаланишга топширилгач, дастлабки 2—3 йил давомида агрономия синови жараёнидан ўтиши керак. Янги ташкил этилган совхозда чорвачилик фермалари ташкил этилмай туриб, улар учун давлатга гўшт, сут, тухум топшириш, тутзорлар барпо этилмай туриб, пилла етиштириш ва давлатга топшириш бўйича план белгиланиши фактлари ҳам учраб туради.

Областлар ва районларнинг раҳбарлари хўжаликларни қандай бўлмасин планни бажаришга мажбур қилардилар. Ҳозир ҳам шундай ҳоллар давом этмоқда. Масалан, Бухоро областида ўсиш бўлмаган бир пайтда Главсредазирсовхозстройга қарашли совхозларга ўтган йилдагига нисбатан 1,5 баравар кўп пахта, 2 баравар кўп сабзавот, 2,4 баравар кўп полиз маҳсулотлари етиштириш планлаштирилган. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми халқ хўжалигини бундай бошқариш практикасини қоралади.

Ўрта Осиё—мамлакат экономикасида етакчи ўринлардан бирини эгаллаб турган суғориладиган деҳқончилик регионидир. Бироқ бу ерда сув ресурслари чекланган. Проблемаларни ўрганиб чиқишни жадаллаштириш зарур.

Шу билан бирга биз вужудга келган аҳволни назарда тутиб, Целиноград шаҳрида ўтказилган кенгашда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачевнинг мелиорациялаштирилган майдонларни кенгайтириш эмас, балки улардан самарали фойдаланишни таъминлаш бугунги кундаги биринчи даражали вазифа эканлиги тўғрисида баён қилган кўрсатмасини дастуриламал деб биламиз.

Ўн иккинчи беш йиллик планида СССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги биринчи марта бизнинг таклифимизга биноан ерларнинг ҳосилдорлигини оширишга қаратилган тадбирларни амалга оширишни белгилади. Биз шу беш йилликда 140 минг гектар янги ерни ўзлаштириш билан бирга 100 минг гектар майдонда илгаридан экин экилиб келинган ерларни комплекс реконструкциялаш ишларини амалга оширишимиз зарур. Бу ишлар шу йилнинг ўзидаёқ ижобий натижалар бериши керак.

Биз қўриқ ерларни комплекс ўзлаштириш программасини амалга оширишда, энг аввало янги техника ва технологияни жорий этишга, фан-техника тараққиёти ютуқларига суянамиз. Шу беш йилликда биз қувур ариқлардан ер ости суғориш системаларига, траншеясиз, пластмассали илғор дренаж системасига ўтамиз. Лазер техникасидан кенг фойдаланилади. Бунинг учун қурилиш индустриямизни реконструкциялаш, техника жиҳатдан қайта қуроллантириш тадбирларини амалга ошириш мўлжалланмоқда.

ХОРАЗМ ОБЛАСТЬ ГУРЛАН РАЙОН ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ РАИСИНИНГ БИРИНЧИ ЎРИНБОСАРИ, РАЙОН АГРОСАНОАТ БИРЛАШМАСИ КЕНГАШИ РАИСИ

Т. ОРТИҚОВ нутқидан

КПСС Марказий Комитети 1985 йил апрель ва октябрь Пленумлари қарорларининг таъсири остида, КПССнинг янги таҳрирдаги Программаси ва партия Устави лойиҳаларини муҳокама қилиш давомида ҳар бир партия ташкилоти, ҳар бир меҳнат коллективи турмушида ижобий силжишлар рўй бермоқда. Бу ишда биз КПСС Марказий Комитетининг қатъий ва изчил сиёсий йўлини, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг принципиал ҳаракатларини сезиб турибмиз. Маънавий-психологик иқлим соғломлашиб бораётганлиги иш натижаларида ҳам кўринмоқда. Ишчанлик, конкретлик кўпайди. Бизнинг районимизда деҳқончиликни комплекс механизациялаш, химиялаш, ерларни мелиорациялаш миқёслари кенгаймоқда. Хўжаликлар алмашлаб экишни янада активроқ жорий этмоқдалар. Аммо ташкилотчилик ишимизнинг даражаси ҳали Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети XVI пленумининг юксак талабларига тўла-тўкис жавоб бермайди. Бултур гўшт ва сут тайёрлаш плани бажарилмади. Селекция-уруғчилик иши лозим даражада эмас. Бошқа районларда ҳам аҳвол шундай. Йўл қўйилган қолоқлик учун аввало биз — қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши раҳбарлари ва мутахассислари айбдормиз. Район агросаноат бирлашмаларининг кенгашлари чорвачиликни ривожлантиришга раҳбарлик қилишда ҳамон туб қайта қуришга эришганлари йўқ.

План ва меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, қишлоқ учун кадрлар тайёрлаш масалалари кун тартибидан олингани йўқ. Хўжаликларнинг раҳбарларидан 20 процентга яқини махсус маълумотга эга эмас. Зоотехник ва ветеринарлар етишмаяпти.

Камчиликларни тугатиш учун муайян чора-тадбирлар кўрилмоқда. Чунончи, 1987 йилда чорвачиликни комплекс механизациялашни батамом тугаллаш кўзда тутилган, бунда мавжуд молхоналарни реконструкция қилишга зўр берилади.

Область меҳнатчилари партия ва ҳукуматнинг агросаноат комплексини бошқаришни қайта қуришга оид тадбирларини мамнуният билан кутиб олдилар. Давлат агросаноат комплексининг тузилиши зиммамизга алоҳида масъулият юклайди. Қайта қуриш пайтида айниқса ўрта бўғин кадрларини танлаш ва жой-жойига қўйишда янглишишга йўл қўймаслик муҳимдир. Халқ хўжалигининг катта-катта вазифалари бажарилиши уларнинг ўз ишини нечоғлик яхши билишига, масъулияти ва омилкорлигига боғлиқ бўлади.

Бироқ бир қанча проблемаларнинг ҳал этилиши юқори органларга ҳам боғлиқ.

Масалан, ҳозир фан-техника тараққиёти масаласи ўткир қилиб қўйилаётган бир пайтда қишлоқда шунчаки машиналар эмас, балки машиналар комплекси, универсал, сифатли машиналар комплекси керак. Республика Давлат агросаноат комитети ва илмий ташкилотлар бу ўринда ўзларининг салмоқли сўзларини айтишлари керак, деб ўйлаймиз.

Хоразм пахтакорлари ишларнинг кўпгина қўшимча турларини ўтказишга — ирригация ва коллектор шохобчасини тозалашга, ерларни текислашга, марзаларни суришга, экинзорларнинг шўрини беш марта ювишга ва шу каби ишларни қилишга мажбурдирлар. Шу сабабли бизнинг областимизда ҳар гектар пахтазорга қилинадиган бевосита чиқимлар республикадаги ўртача кўрсаткичдан кўпроқ. Бизнинг хўжаликларимизни пахта хом ашёси харид нархлари жиҳатидан биринчи ва иккинчи зоналарга ўтказишни илтимос қиламиз.

Туямўйин сув омбори ишга туширилиши билан янги муаммо пайдо бўлди — сизот сувларининг сатҳи кўтарилди. Шу муносабат билан қўл—маромлаш коллекторини тезроқ реконструкция қилиш ва мавжуд коллектор-зовур тармоқларининг узунлигини икки баравар ошириш зарур.

Хоразм областининг меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли бошладилар. Ерларнинг шўрини ювиш, уруғлик тайёрлаш техникани кўкламги дала юмушларига шайлаш ишлари илдам олиб борилмоқда. Маҳаллий ўғитлар бултургидан кўпроқ тайёрланди.

Биз Бутуниттифоқ социалистик мусобақасига қўшилиб, КПСС XXVII съездини муносиб кутиб олишга, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, Ватанимиз қудратини мустаҳкамлаш ишига кўпроқ ҳисса қўшишга азму қарор берганмиз.

БУХОРО ОБЛАСТЬ «УЗБЕКБУРГАЗ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ РЕМОНТЧИ-СЛЕСАРЛАР БРИГАДАСИ БОШЛИҒИ

В. Ф. СТРЕЛЬЦОВ нутқидан

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин қарор топаётган маънавий психологик вазият барча ишларимизга самарали таъсир кўрсатди. Бирмунча интизомли, бир-биримизга нисбатан, энг муҳими ўзимизга талабчан бўлиб қолдик. Бошланган йўлдан чекинмаслик, қилинган ишлар билан чекланишга даъват этаётган кишиларга нисбатан муросасиз бўлиш керак. Бўшанглик, масъулиятсизликка қарши янада қатъият билан кураш олиб бориш зарур.

Бирлашма меҳнаткашлари иш кўламларини кенгайтирмоқдалар. Ҳозирги вақтда биз Қирғизистон ва Қозоғистонда ҳам иш олиб боряпмиз. Махсус экспедиция Уралск областида қудуқлар қазимоқда, истиқболли Қорачиғаноқ конларида ишламоқда. Маълумки, Асосий йўналишларда бу кон Ямбург ва Астрахань улкан конлари билан бир қаторда тилга олинган. Жонажон Коммунистик партиянинг XXVII съезди иш бошлайдиган йилда биз Қорачиғаноқ конида йигирма минг куб метр тоғ жинсларини пармалаш мажбуриятини қабул қилдик. Биз ўз сўзимизнинг устидан чиқиш учун барча ишларни қиламиз.

Келгуси йилларда бирлашма ер ости газ омборларини қуришга оид ишларни амалга ошириши керак. Бу эса халқ хўжалиги тармоқларининг ёқилғига бўлган эҳтиёжини бир маромда таъминлаш имконини беради.

Биз мана шу барча қийин вазифаларни янада мукаммал ва қудратли техникадан фойдаланмай туриб, муваффақиятли ҳал этиш мумкин эмаслигини тушунамиз. Фан-техника тараққиётини жадаллаштириш масалаларига бағишлаб КПСС Марказий Комитетида ўтказилган кенгаш йўл-йўриқлари ҳам бизни шунга йўллайди.

Бригадамиз забой двигателларининг янги турларини жорий этиш билан изчил шуғулланмоқда. Улардан фойдаланилса проходка ишларида меҳнат унумдорлиги ўн уч процент ортади.

Кон меҳнаткашлари қийинчиликлардан чўчимайдилар. Уларнинг касб хусусияти иродасизликка нисбатан муросасиздир. Бироқ бу улар нормал турмуш шароити учун шарт эмас деган маънони билдирмайди. Партия ва ҳукумат бизнинг тўғримизда зўр ғамхўрлик қилмоқда. Масалан, кейинги йилларда шаҳримизда уй-жойлар, социал ва маданий-маиший объектлар қурилди. Лекин Қоровулбозордаги янги қурилиш ва ободонлаштириш суръатлари бизни қониқтирмаётганлигини ошкора айтаман.

Ишлаб чиқариш ривожланмоқда, умуман бутун бирлашмамиз кенгайиб бормоқда. Аммо бу, шаҳарнинг ободонлашувига ҳеч бир таъсир кўрсатмаяпти. Шаҳар ижроия комитети олдида пайдо бўлаётган проблемаларни ҳал этиш учун маҳкамачилик тўсиқлари туфайли имкониятларимиз чекланган.

Масалан, бизда ичимлик сув етишмайди. Шаҳардан нарироқда Аму-Бухоро машина канали трассаси ўтади. Канал сувидан фойдаланиш учун мавжуд тозалаш иншоотларини кенгайтириш зарур. Бунинг учун маблағ талаб қилинади. Аммо областда ҳам, тегишли республика ташкилотларида ҳам бизнинг талабларимизга қулоқ солишмади. Дренеж системаси қурилишида ҳам аҳвол шундай. Инженерлик иншоотлари тўғрисидаги масала шу вақтгача ҳал этилмаган. Болалар боғчалари ва яслилари қурилиши тўғрисида кўпдан-кўп қарорлар қабул қилинган. Бироқ улар ҳануз қоғозда қолиб кетмоқда. Айни вақтда болали аёлларнинг 40 проценти боғча бўлмаганлиги туфайли уйда ўтиришибди, корхоналарда эса ишчи кучи етишмайди.

Биз Геология министрлиги «Союзузбекгазпром» ва Главсредазирсовхозстрой раҳбарларига мазкур проблемаларни кўриб чиқиш ва ижобий ҳал этиш тўғрисида топшириқ беришни республика ҳукуматидан сўраймиз.

Областнинг ишлаб чиқариш кучларини янада ривожлантириш учун ғоят муҳим бўлган яна бир масала хусусида гапириб ўтишга рухсат бергайсиз. Табиий газ қазиб олиш даражаси пасайганлиги ишлаб чиқариш ҳажми ва меҳнат унумдорлигининг ўсиш суръатларига таъсир кўрсатмоқда. Айни вақтда Газли яқинида жойлашган Кандим конини тезроқ ишга тушириш ва ундан фойдаланиш тўғрисидаги масалани ҳал этиш чўзиб юборилди.

Бригадамиз, бирлашманинг барча меҳнаткашлари партия белгилаб берган вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга, Совет давлатининг куч қудратини мустаҳкамлашга ўз ҳиссасини қўшишга азму қарор бергандирлар.

Бутун дунёда ядро қуролини батамом тугатишнинг конкрет программасини белгилаб берган М. С. Горбачевнинг Баёноти бизга янги куч бағишлади. Бу тарихий ҳужжатни якдиллик билан маъқуллаймиз. Ленин партиясининг бўлажак XXVII съезди белгилаб берадиган улуғвор режаларни амалга ошириш учун ўзимизга боғлиқ бўлган барча ишларни қиламиз.

ЎЗБЕКИСТОН ССР МОНТАЖ ВА МАХСУС ҚУРИЛИШ ИШЛАРИ МИНИСТРИ

П. К. НЎЪМОНОВ нутқидан

Биз мўътабар минбардан айтаётган сўзлар конкрет ишларга айланиши ўзимизга боғлиқ. Ўз хатоларини тан олишнинг ўзи билангина ишни тузатиб бўлмайди. Марказий Комитетнинг ҳисобот докладида ва Асосий йўналишлар тўғрисидаги докладда бизнинг номимизга айтилган танқиднинг тўғрилигини эътироф қилиш билан бирга, ташкилий нуқсонларни тугатиш, капитал қурилишга раҳбарликни нотўғри услубига барҳам бериш учун қатъият билан ҳаракат қилиш зарур.

Мастер, прораб, участка бошлиғининг ролини ошириш вазифаси ҳозир жуда ўткир бўлиб турибди. Қурилишни инженерлик жиҳатидан тайёрлаш ва ташкил этиш — яна бир масаладир. Бу соҳада жуда катта резервлар яшириниб ётибди. Кейинги йилларда қурилиш ишини ташкил этиш лойиҳага қатъий мувофиқ равишда, тармоқ ёки линия графигига биноан олиб борилган ва шу ҳужжатлар юзасидан техникавий асосланган қарорлар қабул этилган бирон бир мисолни айтиш қийин. Бу ишларнинг ҳаммаси одатда, протоколлар билан алмаштирилмоқда, бу протоколлар кейинчалик бирваракайига текширилади ва кўп ҳолларда қайтадан ёзиб чиқилади. Дарвоқе, бу протоколларда ҳар қайси жойнинг ўзида ҳал қилиш мумкин ва лозим бўлган таъминот масалалари тез-тез қаламга олинади.

Биз планлаштиришдаги камчиликларни жиддий муваффақиятсизликларнинг сабабларидан бири деб биламиз. Республикада ҳаддан ташқари кўп ишлаб чиқариш объектлари айни бир вақтда қурилмоқда, пудрат ташкилотларининг қувватлари улардан ҳар бирида одамлар ва ресурсларни етарли миқдорда тўплаш имконини бермайди. Норматив муддатларга мувофиқ планлаштиришни жорий қилиш, кучларни дадил марказлаштириш ва давлат манфаатларига асосланиб, объектларнинг бир қисмини вақтинчалик ёки бутунлай тўхтатиб қўйиб, ишга тушириладиган объектларга, шунингдек мактабларга, уй-жойларга, социал-маданий-маиший муассасаларга асосий эътиборни қаратиш зарур. Бу ишда республика Госплани (Қ. А. Аҳмедов), давлат банки ва қурилиш банки органлари (Ш. Ё. Ёқубов ва Т. С. Азимов) бош ролни ўйнашлари керак.

Кейинги йилларда объектларни қуриш харажатлари смета ва пудрат ишлари йиллик лимитларига мувофиқ келмаяпти, асбоб-ускуналар ва махсус қурилиш материаллари ўз вақтида етказиб берилмаяпти. Объект деярли тайёр бўлган пайтда буюртмачи ташкилотнинг ўзи ва назорат қилувчи ташкилотлар унга ўзгартиш киритмоқдалар, бу ўзгартишлар эса янги лойиҳа ечимларини, маблағ ва асбоб-ускуналарни талаб қилмоқда. Чунончи, Фарғона фуранли бирикмалар химия заводи қурилишида биз янги объектларни 1984 йилдаёқ фойдаланиш учун топширишимиз лозим эди, янги комплексни эса, 1985 йилда ишга тушириш тасдиқланган эди. Аммо шу пайтда лойиҳада қўпол янглишишлар борлиги аниқланди. Ишларни қайтадан бажаришга салкам бир миллион сўм сарф қилинди. Объектдаги план ошириб бажарилган бўлса ҳам, қувватлар ҳамон ишга туширилгани йўқ. Энди буюртмачининг ўзи бу объектни шу йилнинг охирида ишга туширишни планлаштирмоқда.

«Ангрен» кўмир разрезини, Жиззах аккумулятор заводини, биринчи даражали аҳамиятга молик бўлган бошқа объектларни реконструкция қилишда ҳам шундай аҳвол вужудга келди. Янглишишларда айбдор бўлганлар гарчи давлатга миллионлаб зиён етказаётган бўлсалар да, одатда улар жавобгарликка тортилмайдилар.

Тармоғимизнинг техника билан таъминланиш даражасини ва кадрларимизнинг малакасини эътиборга олиб, биз ишлаб турган корхоналарни техника билан қайта қуроллантириш соҳасида қилинадиган ишларнинг ҳамма ёки деярли ҳамма ҳажмини бизга — асосий пудратчи ташкилотларга топшириш давлат манфаатларига мос бўлиб тушади, деб ҳисоблаймиз. Бу ишни фақат меҳнат унумдорлигини ошириш ҳисобигагина уддалаш мумкин. Ўзбекистон ССР Монтаж ва махсус қурилиш ишлари министрлигининг коллективлари белгиланган ўсишнинг 80 процентига индустриялаш, механизациялаш даражасини ошириш, янги конструкция ва материалларни жорий қилиш сингари омиллар ҳисобига эришишни режалаштирдилар.

Тошкентдаги заводларни қуриш тажрибаси енгил металл конструкциялар қўлланиб тайёрланган материалларни тўла комплектда етказиб бериш асосида объектлар тиклаш афзаллигини кўрсатиб турибди. Биз XII беш йилликдаёқ ишлаб чиқариш, спорт, томоша, савдо биноларини комплект тарзда тайёрлаб етказиб берувчи қувватларни барпо этишимиз лозим. Министрлик яқин вақт ичида мамлакатнинг бошқа республикаларидан монтажчилар таклиф қилишдан батамом воз кечишни мўлжалламоқда. Бунинг учун ўз кадрларимизни тайёрлаш ривожлантирилмоқда, ўқув комбинати ташкил этилди. Бу йил унда салкам 700 кишига таълим берилади. Мактаб партасиданоқ ёшларга монтажчи мураккаб ишининг кўникмаларини сингдириш керак. Бу йил мактабларнинг 250 га яқин ўқувчиси бизда жиҳозлаб қўйилган ўқув-ишлаб чиқариш синфларида —устахоналарда ва бевосита объектларнинг ўзида ишлаб чиқариш практикасидан ўтади. Келгусида бу иш кенгайтирилади.

Ўрта ва қуйи бўғин инженер-техник ходимларини тайёрлаш масаласи мураккаброқ. Украина ва Белоруссиянинг, Москва ва Ленинграднинг тажрибаси асосида ҳар икки—уч йилда уларнинг малакасини 2—3 ойлик курсларда ошириб туриш тўғри бўлур эди.

Асосан йилнинг якунлари бизнинг биринчи кварталда қандай ишлашимизга боғлиқ бўлишини кўп йиллик тажриба кўрсатди. Энг муҳими бутун куч-ғайратни ўтган йили ишга туширилмаган объектларни тезроқ битиришга ва биринчи квартал планларини муваффақиятли бажаришга сарфлашдан иборат.

«УЗСТРОЙТРАНС» АВТОТРАНСПОРТ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ САМАРҚАНДДАГИ 17-АВТОБАЗАСИ ҲАЙДОВЧИСИ

Т. Б. ТУРДИМАТОВ нутқидан

Биз, ишчилар партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, унинг съездолди ҳужжатларида ифодалаб берилган стратегик йўлини, партия, давлат ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган йўлини қизғин маъқуллаймиз. Ҳозир КПССнинг XXVII съезди арафасида бизнинг ўй-фикримиз ҳар бир кун унумли бўлишига, соф ишчи виждони билан ишлаб чиқариш топшириқларини тўла ҳажмдагина эмас, шу билан бирга аввало сифатли бажаришга қаратилган.

Ўтган йили партия ташкилотимиз коммунистларидан ҳар тўрт кишидан бири, у оддий ишчи ёки раҳбар бўлишидан қатъи назар, партия йиғилишида ҳисоб берди. У партия Устави талабларини, ўзининг хизмат ва гражданлик бурчини қандай бажараётганлиги, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми талаблари асосида ўз фаолиятини қай тариқа қайта қураётганлиги тўғрисида ҳисоб берди.

Мен ишлаётган автобаза қурилиш ташкилотларига хизмат кўрсатади. Капитал қурилишдаги муваффақият кўп жиҳатдан бизнинг аниқ пухта ишлашимизга боғлиқ эканлигини яхши англаймиз. Бригадамиз XI беш йилликни муддатидан илгари адо этди ва 1986 йилни яхши бошлади. Мен ўз шахсий беш йиллик планимни муддатидан илгари, уч ярим йилда бажардим.

Корхонамизда ҳали ҳамма ишлар яхши йўлга қўйилмаганлигини рўй-рост айтмоқчиман. Ишга виждонан муносабатда бўлмаслик, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомини бузиш ҳоллари учраб туради. Биз меҳнат коллективлари тўғрисидаги қонун кучидан ҳали тўлиқ фойдаланмаяпмиз.

Партия Асосий йўналишлар лойиҳасида ресурсларни тежаш масалаларини биринчи ўринга қўймоқда. Ҳар бир тонна ёнилғи қанчалик қимматли эканлиги яхши маълум, шунинг учун ҳаммамиз ресурслардан тежаб-тергаб ва оқилона фойдаланишимиз керак. Ўтган йили автобазада 194 тонна дизель ёнилғиси ва салкам 80 тонна бензин тежалди. Аммо, афсуски, айрим ҳайдовчилар ёнилғини ортиқча сарфлашга йўл қўйдилар. Қатъий ҳисоб-китоб йўлга қўйилмаганлиги, халқ мулкига нисбатан тежамкорлик билан муносабатда бўлинмаётганлиги шунга олиб келмоқда.

Автотранспорт иши самарадорлигини оширишга зарар етказмаган ҳолда ресурсларни тежаш керак, албатта. Планларга кўра, автотранспортларнинг бир сменада ишлаши кўзда тутилган. Шунинг учун ҳам ҳар бир машинага 40 литрдан ёнилғи берилади. Натижада кўп юк ортиладиган автомобиллар анча вақт бекор туриб қолади. Бу масала тўғрисида жиддий ўйлаб кўриш керак.

Автобаза партия ташкилоти ва раҳбарлари барча резервлар ва имкониятларни қидириб топиб, ишга тушира олмадилар, шу сабабли беш йиллик план бир қанча кўрсаткичлар бўйича бажарилмай қолди.

Автобаза партия ташкилоти машиналардан фойдаланишни яхшилаш ишида, ёнилғи-мойлаш материалларини, бошқа ресурсларни тежашда, уюшқоқликни ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашда, шубҳасиз, етарли даражада жанговарлик кўрсатмаяпти. Вужудга келган проблемаларни ҳал этишда, ҳар бир коммунистнинг авангардлик ролини оширишда унга қатъият, собитқадамлик етишмади. Касаба союз ташкилоти, халқ контроли группалари ва постларининг кучидан етарли даражада фойдаланилмаётир.

Бизнингча, бу камчиликларда қисман министрликнинг ҳам айби бор. Автобаза ноқулай биноларда жойлашган. Ремонт хизмати яхши йўлга қўйилмаган, эҳтиёт қисмлар етишмайди, анчагина автомобиллар носозликлар туфайли кўп вақт туриб қолади. Автобазанинг янги биноси қурилаётганига 15 йил бўлди. Аммо етарли миқдорда маблағ ажратилмаётганлиги сабабли бу ишнинг охири кўринмаётир.

Машиналар ғоят эскирган. Анчагина автомобиллар фойдаланиш муддатини ўтаб бўлган, улар ҳисобдан чиқарилиши керак. Бизда ходимларнинг овқатланишини, маданий дам олишини ташкил этиш сингари ҳал этилмаган анчагина масалалар бор. Коллектив уй-жой билан яхши таъминланмаяпти.

Самарқанд областида бизнинг автохўжалигимиз сингари корхоналар ўнлаб топилади. Шунинг учун ҳам моддий-техника ресурслари сочиб юборилмоқда. Улардан фойдаланиш самарадорлиги паст даражададир. Шу муносабат билан Асосий йўналишларнинг 8-бўлимига қуйидаги қўшимчани киритишни мақсадга мувофиқ деб ҳисоблайман: «Кичик-кичик гаражларни йириклаштириш ва уларнинг ремонт базасини ривожлантириш ҳисобига автомобиллардан, айниқса идораларга қарашли автомобиллардан фойдаланишни яхшилашга бутун чоралар билан эришиш зарур».

Коллективимиз КПССнинг XXVII съездини меҳнатда ютуқлар билан нишонлаб, 1986 йил ва умуман ўн иккинчи беш йиллик планларининг бажарилишини таъминлайди, деб съезд делегатларини ишонтираман.

15 февраль—Коммунистик шанбалик куни

АНИҚ МАҚСАД БИЛАН

СССР 60 йиллиги номли «Мубарекгаздобича» ишлаб чиқариш бирлашмасининг 500 дан зиёд ишчиси шанбалик куни нормани икки ҳисса бажариш учун кураш ҳаракатини бошлаб берган эди. Бу ташаббусга корхонанинг бутун коллективи тўла қўшилди.

Бирлашма қурувчи ва монтажчилари ҳам юқори унумдорликка эришадилар. Улар тежалган материаллар, электр энергия билан ишлаб, 300 минг сўмлик, яъни нормада кўзда тутилганидан анча кўп ҳажмда иш бажаришга шайланишяпти. Автотранспорт ходимлари ҳам фақат тежалган ёнилғи билан ишлайдилар.

Шу куни ишлаб топилган маблағ ўн иккинчи беш йиллик фондига ўтказилади.

М. КАРИМОВ.
Қашқадарё области.

ДЕҲҚОНЛАР АҲДИ

Октябрь районидаги Охунбобоев номли совхоз меҳнаткашлари Коммунистик шанбаликка пухта тайёргарлик кўрмоқдалар.

— Ўша куни совхознинг 495 нафар ишчиси дала ишларида фаол қатнашиб, экинзор ерлар маданиятини ошириш юмушлари билан машғул бўладилар. Совхоз қурувчилари бўлимлардаги 10 га яқин марказий шийпонларни ремонтдан чиқаришади. Сут-товар фермаси соғувчилари ҳар бош соғин сигирдан кунлик сут миқдорини 10 литрга чиқариб, икки ойлик планга якун ясайдилар. Транспорт бўлими тракторчилари ферма ва шахсий хўжаликлардан экин майдонларига 1500 тонна маҳаллий ўғит ташиб берадилар.

Ҳ. НАБИРАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ФАҚАТ ЮҚОРИ СИФАТЛИ

«Вагонларга 135 тонна линолеум, 25 тоннадан зиёд полимер қувурлар ортамиз». Комбинатимиз ишчи ва хизматчилари Коммунистик шанбалик куни қиладиган ишларининг асосий натижаси ана шундай бўлади.

Автокара ҳайдовчилари К. Йўлдошев, Қ. Қўчқоров, З. Ҳамдамов, ишчилар И. Шайхисломов, Ҳ. Мавлонов, Э. Эргашев каби илғорлар шанбалик кунидаги нормаларини 1,5—2 баравардан бажариш, уй-рўзғор буюмларини фақат юқори сифатли тайёрлаш ташаббуси билан чиқдилар.

М. ҚАЮМОВ,
Оҳангарондаги «Стройпластмасс» комбинати бўлими бошлиғининг ўринбосари.

* * *

Шунингдек, КПСС XXVII съезди шарафига авж олган социалистик мусобақа, Коммунистик шанбаликка ҳозирлик ҳақида андижонлик **Р. Холиқов, С. Абдураҳимов, Ў. Холиқов, Р. Жуманиёзова**, самарқандлик **К. Синдоров, И. Раҳмонов**, бухоролик **Ҳ. Камолов, У. Файзуллаев, И. Сафаров, Ф. Қурбонов**, Фарғонадан **А. Қодиров**, Қашқадарёдан **Б. Элмуродов**, Қорақалпоғистон АССРдан **Б. Дўстжонов**, Навоий областидан **А. Раҳмонов, П. Тўлиев**, тошкентлик **К. Мусамуродов, И. Дўстмуродов** ўртоқлар ҳам редакциямизга хабарлар юборганлар.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси 1-бичиш-тикиш цехи ишчиларининг кўпчилиги ветеран ишчи Фелюра Полтаевани мураббий сифатида ҳурмат қилишади. Моҳир ишчи бу ҳурматга фидокорона меҳнати, ажойиб меҳнат зафарлари туфайли сазовор бўлган. Айни пайтда у кўплаб ёшларга бичиқчилик касби сирларини ўргатяпти.

Ф. Полтаева ўн биринчи беш йилликда ўн бир йиллик топшириқни бажарган эди. Ўн иккинчи беш йиллик ва съездлар йилини ҳам катта зафарлар йилига айлантириш учун ғайрат билан ишлаётир.

Суратда: Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати Фелюра Полтаева шогирди Л. Халиловага маҳорат сирларини ўргатмоқда.

В. Молгачев фотоси.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» АНКЕТАСИ

ЗАФАРЛАРИМИЗ — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

1. Ўн биринчи беш йиллик Сизнинг ҳаётингизда қандай из қолдирди?
2. Сиз беш йилликка нималар бердингиз?
3. Ўн иккинчи беш йилликдаги режаларингиз?
4. Партия съездини қандай кутиб оляпсиз?

«Совет Ўзбекистони» газетаси анкетасига Ильич районидаги «Правда» газетаси номли совхоз бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Тоғай ИДИҚУЛОВ жавоб беради.

ҚАЛБИМНИНГ БУЮРГАНИ

1. Пахтакорлик касбининг масъулиятини биласизми? Ҳар сафар ёшлар билан учрашганимда шуни ўйлайман. Биз одатда ўз касбимиздан фахрланамиз, деб қўя қоламиз. Лекин унинг замирида не-не машаққатлар ётишини камдан-кам ҳис қиламиз. Шундай бўлса-да, ўз ишимизга кўникиб кетганмиз. Қишнинг қирчиллама кунидами, ё ёзнинг жазирамасидами — даладан чиқмаймиз. Ҳали яхоб берилаётган даланинг ҳолатини текширамиз. Ҳали чигит қадаш арафасида ернинг қизишини кузатамиз. Ғўза ер бағрини ёриб чиққан пайтдаги деҳқоннинг қувонганлари-чи! Ҳар бир уядаги тупни санаганини, мурғак баргларини силаб ва атрофига тупроқ уюб қўйганини кузатганмисиз? Ана шунда деҳқон яйраб кетади. Бир текис униб чиққан ғўзаларни кўрганда енгил тин олади. Олтин куз келгунча ҳар бир туп ғўза тепасида эгилганлари, ҳали шоналарни, ҳали гулларни, ҳали кўсакларни санагани-чи? Оппоқ бодроқдай очилган пахтани кўрганда бутун чарчоғини бир зумда унутиб юбориши-чи?

Пахтакорлик касби ҳақида ўйлаганимда ана шулар кўз олдимдан ўтади. Лекин ана шу покиза касбга доғ туширганлар ҳам борми? Пахтакорлик касбини ардоқлаш ўрнига сохта обрў қозонишга интилганлар-чи? Албатта, бўлди. Айрим деҳқонлар қўшимча гектарлар олишга, уни планга киритмасликка интилди. Бошқа бирлари қилинмаган ишларни бажарилди деб, айюҳаннос солди. Толаси тош босмас пахтанинг миқдори деҳқонга шуҳрат олиб келармиди! Яхшиямки Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленуми бу номатлуб ишларга ўз вақтида зарба берди. Сохта деҳқонларнинг асл башаралари очилиб, кўпчилик олдида мум тишлаб қолишди.

Асл деҳқон, пахтакорнинг виждони ҳамиша пахтасидек пок, қалби юмшоқ, ўзи кўнгилчан, самимий, меҳнатсевар бўлади. Мирзачўл, Жиззах ва Қарши даштларини ўзлаштираётган минглаб пахтакорларни ана шундай ҳис этаман. Ана шундай пахтакорлар билан бирга бўламан, улар билан маслаҳатлашаман, кўпларининг тажрибаларини ўрганаман ва ўз навбатида ўргатишга ҳаракат қиламан. Ўн биринчи беш йиллик мобайнида кўпгина қўшни область, район ва хўжаликларда бўлдим. Пахтачиликни комплекс механизациялашга эътибор бераётган пахтакорлар билан фикрлашдик.

Пахтакор ер билан яйрайди, ер унинг жони-дили! Мен ҳам пенсия ёшидан ўтдим. Пенсияга чиқиб, оёқ-қўлимни узатиб ётишим мумкин эди. Лекин мен бундай қилолмайман. Чигит экиб, уни парваришлаб, «оқ олтин» ундираётган ҳар бир деҳқон бундай қилолмайди. Пахтанинг ҳиди, дала ҳавоси, тракторнинг овозисиз туролмаймиз. Мана, чўлга келганимга ҳам йигирма йилдан ошди. Шунча йилдан бери бригадирман. Ҳар йили планни ортиғи билан бажариб келяпмиз.

Биргина ўтган йилни мисолга олайлик. 67 гектар майдонда деҳқончилик қилдим. Аввало баҳор бир мунча кечикиб келди. Май ойида бўлган сел бир текис унган ғўзаларимизни ювиб кетди. Қайта чигит экишга мажбур бўлдик. Бунинг учун ҳар бир дақиқадан унумли фойдаланишимиз шарт эди. Шундай қилдик. Ҳар ҳолда ғўзаларимиз кеч етилди. Биринчи октябрдан теримга тушдик. Ҳосилнинг 80 процентини машиналар ёрдамида териб олдик.

Ўн биринчи беш йиллик планини тўрт йилда адо этгандик. Якунловчи йилга ҳосилимиз ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили ҳисобига ўтказилди. 1984 йилда ҳар гектар майдондан 37 центнердан ҳосил етиштирган бўлсак, ўтган йили эса 40 центнерлик маррани эгалладик. Бунда механизаторлар Назар Норбоев, Худойберди Эгамов, сувчилар Қоим Абдураҳмонов, Эргаш Бегалиев, Абдусалом Эшқулов ва бошқаларнинг ҳиссаси бор. Мен ана шу ишчилар тимсолида ҳалол ва меҳнатсевар, самимий ва одил пахтакорларни кўраман.

2. Яқинда мусобақадошим, СССР Олий Совети депутати Мунаввар Мирбобоева бошлиқ бригадада бўлганимда ишчилардан бири «Тоғай ака, ўн биринчи беш йиллик сизга нима берди?» деб сўраб қолди. «Нима берарди, ҳар галгидек омад берди» деб жавоб бердим. Албатта, ҳалол меҳнат қилган одамни ҳамма ардоқлайди. Бундан бир неча йил муқаддам Социалистик Меҳнат Қаҳрамони юксак унвонига сазовор бўлганимда ўз ҳаётимни пахта даласисиз сира тасаввур қила олмаслигимни айтгандим. Мана ҳар йили даладаман. Пахтакорлар даврасида бўлгим келади. Йиллар ҳар бир деҳқонга ўз самарасини бериб келяпти.

3. Ўн иккинчи беш йиллик ҳақида ўйлар эканман, эртамиз янада порлоқ бўлишини ҳис қилиб турибман. Бу КПСС Марказий Комитетининг 1985 йил октябрь Пленумида ҳам яна бир бор қайд этилди. Пленум материалларини ҳаммамиз чуқур ўрганяпмиз. Бригадамиз ишчилари дилимиздаги сўзларни топиб, ўртага қўйибди, дейишди. Мана шу донишмандона сўзларни яна тилга олгим келади. «Программа жамият ривожланишида экономиканинг ҳал қилувчи ролига асосланади, — деб таъкидланади унда. — Партиянинг иқтисодий стратегияси фан-техника тараққиётини янада чуқурлаштиришни эътиборга олиб белгиланди. Бу стратегия чинакам тарихий миқёсдаги ўзгартиш — халқ хўжалигини янги техника асосида реконструкция қилиш, уни ривожланишнинг интенсив изларига кўчириш, совет экономикасини ташкил этиш ва самарадорликнинг янги поғонасига чиқариш мақсадини кўзлайди. Мана шуларнинг ҳаммаси инсон манфаатларига, инсоннинг бахт-саодатига хизмат қилади».

Партиямиз ҳамма вақт бизларни ўйлаётир. Биз эса ўзимизнинг зарбдор меҳнатимиз билан жавоб беряпмиз. Ўн иккинчи беш йилликда партиямиз ғамхўрлигига жавобан улканроқ муваффақиятга эришишимизга ишончим комил. Шу билан бирга муаммолар ҳам йўқ эмас. Улардан бири ерларни мелиорациялашдир. Гапнинг сирасини айтганда, кейинги пайтларда ерларни мелиорациялашга панжа орасидан қаралди. Кўпгина майдонларда шўр ер юзасига чиқа бошлади. Бу эса ҳосилдорликни кескин камайтириб юбораётир. Биз энди деҳқончилик маданиятини оширишнинг янги-янги йўлларини қидиришимиз, ҳар бир сўм маблағдан унумли фойдаланишимиз керак. Ана шундагина олдимизга қўйилган вазифани бажарган бўламиз.

4. Бугунги кунда ҳар бир совет кишиси улкан анжуман арафасида турибди. Биз партиямизнинг ҳар бир съездини меҳнатда улкан ғалабалар билан кутиб олишга одатланганмиз. Республикамиз меҳнаткашлари зиммага олган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажариб, КПСС XXVII съездини ёруғ юз билан кутиб олишларига ишончим комил.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ XVI ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ ҚАНДАЙ БАЖАРИЛМОҚДА?

БОЙСУНДАГИ НОХУШ ҲОЛЛАР

ЁХУД РАЙОНДА МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИ ВА ИНСОН ОМИЛЛАРИДАН ЕТАРЛИ ФОЙДАЛАНИЛМАЁТГАНЛИГИ ҲАҚИДА

Бойсун — Сурхондарё областидаги энг йирик чорвадор ва ғаллакор районлардан бири. Унинг маъмурий чегарасига 467 минг гектардан зиёд майдон киради. Шу майдонларнинг 410 минг гектардан ортиқроғи райондаги совхозларга, 56 минг гектардан зиёдроғи ўрмончилик хўжаликлари ва бошқа тармоқ хўжаликларига хизмат қилади.

Статистика маълумотларига кўра районда 68,5 мингга яқин аҳоли истиқомат қилади. Ҳозир район территориясидаги бир посёлка, 8 та қишлоқ Советига қарашли 11 совхознинг мавжуд 83 аҳоли пункти ва райондаги 93 та ҳар хил корхона, муассаса, ташкилотларда 14 минг 150 киши ижтимоий фойдали меҳнат билан машғул. Булардан 10,5 мингдан ортиқроғи эркаклар ва 3,6 мингга яқини хотин-қизлардан иборат.

Энди мақоламизга қўйилган сарлавҳа мазмунига қайтайлик. «Нохуш» дейишимизнинг илк боиси, районда мавжуд меҳнат ресурсларидан, бошқача айтганда инсон омилларидан фойдаланиш ниҳоятда қониқарсиз аҳволга тушиб қолган. Чунончи, бу ерда ҳозир меҳнатга лаёқатли аҳолининг анчагина қисми жамоат ишлаб чиқаришида қатнашмаяпти. Шу ўринда СССР Конституциясининг 60-моддасини эсланг: **«Ижтимоий фойдали фаолиятнинг ўзи танлаб олган соҳасида ҳалол меҳнат қилиш, меҳнат ва ишлаб чиқариш интизомига риоя қилиш меҳнатга лаёқатли ҳар бир СССР гражданининг бурчи ва шарафли ишидир».**

Бироқ Бойсун райони хўжаликларида бугунги кунда меҳнатга яроқли талайгина кишилар ҳеч ерда жамият учун фойдали меҳнат қилмай, ўзларининг хусусий тармоқларида ишлаб, шахсий бойлик тўплаш билан шуғулланяптилар. Ҳолбуки, улар ҳам ер, сув сингари табиий бойликлардан жамоат ишлаб чиқаришида қатнашаётганлар қатори тўла фойдаланиб келишяпти.

Сўзимизнинг исботи учун фактларга мурожаат этайлик. Халқ контроли назоратчилари ва кенг жамоатчилик вакиллари иштирокида ўтказилган текширишлар натижасида қатор жиддий ва нохуш фактлар аниқланди: Қўрғонча қишлоқ Советига қарашли территориядаги аҳолидан 346 киши ёки меҳнатга қобилиятли кишиларнинг 53 проценти доимий иш билан шуғулланмаяпти. Дийболо аҳоли пунктидаги 80 оилада 400 киши истиқомат қилади. Улардан 184 киши ишга яроқли бўлгани ҳолда, 10 нафар ўқитувчи ва медицина ходимидан ташқари бирор кимса ижтимоий меҳнат билан машғул эмас.

Мачай қишлоқ Советидаги Хўжадияк аҳоли пунктида 51 хўжалик бор. Улардаги 254 кишидан 65 нафари меҳнат қобилиятига эга. Бироқ, «Мачай» совхозида шулардан атиги 4 киши меҳнат қиляпти. Ҳар бир хўжалик қишлоқ атрофидаги 600 гектар ҳайдаладиган унумдор ерни 1—1,5 гектардан бўлиб олиб, шахсий хўжалик экинзорларига айлантирганлар. Бундай аҳволни совхознинг бошқа бўлимлари ва қишлоқларида ҳам учратиш мумкин.

Қўрғонча қишлоқ Советида истиқомат қилувчи Болта Ражабов ҳеч ерда ишламаётганлиги ва ўз фарзандларини ҳам ижтимоий фойдали меҳнат қилишига йўл қўймаётганлигига қарамай (0,15 гектар томорқаси ҳам бўлатуриб), қишлоқнинг «Шотут» массивидаги суғориладиган ердан 1 гектар майдонни ўзбошимчалик билан ўзлаштириб олган. «Нега бундай қилдингиз?» — деб берилган саволга у: «Мен уруш қатнашчисиман, ҳар қандай ишни қилишга ҳақлиман», деб жавоб берди ва текширувчиларни ҳақорат қилди.

Шуни афсус билан айтиш керакки, район совхозларининг раҳбарлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида қатъий қораланган нохуш ҳоллардан бири — шахсий бойлик орттиришга ружу қўйиб, енгил ҳаёт кечириш пайига тушган айрим шахсларни кескин фош қилиш ўрнига уларни қандайдир йўллар билан қўллаб-қувватлаб келганлар. Ер, сув ва бошқа табиий ресурслар давлат мулки эканлигини, Конституцияда улардан **«шахсий бойлик орттириш мақсадида фойдаланишга ҳеч кимнинг ҳаққи йўқ»** деб ёзиб қўйилганлигини бирор марта ҳам эсламаганлар. Устига-устак, ҳеч ерда ишламаётган кўплаб кишиларни узоқ вақтлардан буён ишловчилар рўйхатига тиркаб, сохта ҳужжатлар тўлдиришган. Ваҳолонки, Сайроб, Дарбанд, Бойсун, Янги турмуш, Қўрғонча, Мачай қишлоқ Советларидаги аҳолининг 33—42 процентигина жамоат ишлаб чиқаришида қатнашяпти, холос.

Мана бу таажжубли фактга эътибор қилинг: 1984 йил 1 январида район совхозлари бўйича қорамоллар сони — 8078 бошни ташкил этган бўлса, орадан бир йил ўтгач, 1985 йил 1 январга келиб бу кўрсаткич 7344 бошга тушиб қолди. Бошқача айтганда, 734 бошга камайди. Шу давр ичида аҳоли қўлидаги қорамоллар сони эса 18.754 бошдан 19.119 бошга етди, ёки 365 бошга кўпайди!

Ҳўш, нега шундай? Бунинг учун қуйидаги рақамлар билан ҳам танишиб ўтайлик. Район хўжаликларидаги қўй-эчкилар 1984 йил 1 январда 93.553 бошни ташкил этган бўлса, 1985 йилга келиб — 79.093 бошга тушиб қолди. Худди шу давр ичида аҳоли қўлидаги шахсий қўй-эчкилар эса 3.324 бошга кўпайди.

> **«...Бойсун районида аҳолининг анчагина қисми ижтимоий ишлаб чиқаришда қатнашмаяпти, шахсий томорқа хўжаликлари ҳисобига яшамоқда, шахсий секторда чорва молларнинг жуда ортиқча бўлишига йўл қўйилмоқда».**
>
> (Ўзбекистон Компартияси XXI съезди материалларидан).

Қизиги шундаки, уларнинг кўпчилиги ҳеч ерда ишламайдиган кишилар қўлида. Жумладан, Бойсун қишлоқ Советидаги Тангимуш қишлоғида яшовчи Т. Мамадиев уч ўғли билан биргаликда бир неча юз қўй-эчки ва қорамолдан иборат катта отарни боқяпти. Унда ўзининг 8 бош қорамоли, 132 бош қўй-эчкиси ва 2 бош оти ҳам бор. Ўғиллари ихтиёрида эса 352 бош шахсий қўй-эчки турибди.

Хўжадияк қишлоғида истиқомат қилувчи Жума Худойқуловнинг шахсий хўжалигида ҳам қарийб 500 бош қўй-эчки, 16 бош қорамол, 3 от, шу ерлик Жўраназар Одинаевда 700 га яқин, Қ. Қорақуловда 300 бош қўй-эчки, Янги турмуш қишлоқ Советига қарашли Калламозор қишлоғидаги Аваз Абанов хонадонида 7 бош қорамол, 235 бош қўй-эчки, Жума Турдиевда 6 бош қорамол, 300 қўй борлигини қандай баҳолаш мумкин?

Биргина Дарбанд қишлоқ Советидаги 173 оилада 20 минг бошга яқин шахсий қўй-эчки борлигига нима дега бўлади?! «Дарбанд» совхозининг чўпони Амин Раҳматов совхознинг 400 бош қўйдан иборат отарига ўзининг 600 бош қўйини ҳам қўшиб боқаётганлиги қайси «рисола»га тўғри келаркин? Жамоат чорваси учун берилган ем-хашак ва озуқалардан чўпон ўз шахсий моллари учун фойдаланаётгани инсофданми? Ҳеч ерда ишламайдиган С. Авазов хўжалигида шахсий 250 бош қўй қаердан пайдо бўлди? Уларга давлат яйловларини ўзиники қилиб, шахсий мол-ҳолни бемалол боқиб юришларига ким ҳуқуқ берган?

Биргина «Бойсун» совхози яйловларида хўжалик отарлари билан биргаликда аҳолининг 7000 бошдан зиёд қўй-эчкиси боқиляпти. Совхознинг 1-фермаси отарларида 1780 бош шахсий мол-ҳол 5 йилдан бери жамоат чорваси билан бирга боқилади. Бундай аҳволни «ВЛКСМ 50 йиллиги», «Дарбанд», «Работ» совхозларида ҳам кузатиш мумкин.

Тўғри, мамлакатимизда ҳар бир киши ёрдамчи хўжалик юритиш (шу жумладан, мол ва парранда боқиш) боғдорчилик ва сабзавотчилик қилиш учун, шунингдек, шахсий уй-жой қуриш учун қонунда белгиланган тартибда давлат ва колхозлар томонидан берилган ерлардан фойдаланиши мумкин. Бироқ бу фойдаланиш эвазига улар ҳам давлат ва колхозга нимадир бериши, жамият учун ишлаб фойда келтириши, мавжуд қонун-қоидаларни ҳурмат қилиши, уларга риоя этиши ҳам керак. Масалан, мавжуд қоида ва қабул қилинган қонунларда ҳар бир хўжаликка бир бош сигир, бир бош бузоқ ва 20 та қўй-эчки сақлаш ҳуқуқи берилган. Лекин, юқорида биз келтирган рақамлар қонунда белгиланган нормадан неча баравар устун эканлигини ўзингиз ҳисоблаб кўринг!

Ачинарли жойи шундаки, айрим совхоз раҳбарлари ҳеч ерда ишламаётган бундай кишиларга кўпдан буён иш ҳақи ҳам ёзиб келганлар. Афтидан шахсий бойлик орттириш пайига тушган кимсалар олдида уларнинг тиллари қисиққа ўхшайди... Шу боиски, райондаги совхозларнинг ҳаммаси бугунги кунда давлатга фойда ўрнига зарар етказмоқдалар, улар ҳар бир хўжалик йилини кўплаб чиқим ва ортиқча харажатлар билан якунлашяпти.

Яқинда бўлиб ўтган район ҳисобот-сайлов партия конференциясида бундай нохуш ҳоллар очиб ташланди. Районда 1985 йил гўшт етиштириш плани 80 процент бажарилди, сут эса 50 процентда қолиб кетди. Ҳар бош соғин сигирдан ўрта ҳисобда атиги 1377 килограмм сут соғиб олинди. Гўштга топширилаётган молларнинг тирик вазни кескин камайиб кетди. Қорамоллар бош сони ўнинчи беш йилликка нисбатан ўн биринчи беш йилликда 12 процент камайди, подадаги сигирлар сони эса бундан ҳам озайиб кетди. Кейинги беш йил ичида қорамоллар бош сони 1097 бошга, қўй-эчки 33.700 бошга, отлар 376 бошга қисқарди. Сигирлардан планда белгиланганига нисбатан 3753 бош кам бузоқ олинди. Ёки ҳар 100 бош сигирга пландаги 78 ўрнига 32 бош бузоқ тўғри келди. «Работ» ва «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларида эса ҳатто 21—25 бошга тушиб кетди.

«Ҳаром ўлган» ва «ноилож» деб сўйилган қорамоллар 3473 бошни, (ёки ҳар йили умумий поданинг 8 процентини), қўй-эчкилар 87,5 минг бошни (10,1 процентини) ташкил этди. Тирик вазнда ҳисоблаганда район хўжаликлари ана шулар ҳисобига 4.544 тонна гўшт йўқотди. Молларнинг нобуд бўлиш ҳоллари кўпайиб бормоқда. «Бойсун» ва «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозларида жамоат чорвасини ўғирлаш, талон-торож қилиш ва қўшиб ёзиш фактлари давом этаётганлиги, айниқса, ташвишли.

Савол туғилади: бундай ачинарли аҳвол район агросаноат бирлашмаси кенгаши раиси Ш. Пардаев ва бош зоотехник Г. Алибоев сингари коммунистларни нега ташвишлантирмаяпти! Улар масъулият ҳиссини йўқотиб қўймадилармикин?! Қолаверса, район партия, совет ташкилотларининг раҳбарлари, маъмурий органларнинг масъул ходимлари рўй бераётган ачинарли аҳволни зудлик билан тузатиш борасида нега кескин чора-тадбирлар кўришмаяпти?

Кези келганда шуни ҳам айтиш керакки, рўй бераётган бу нохуш аҳволга халқ депутатлари район, посёлка ва қишлоқ Советлари, уларнинг ижроия комитетлари ҳам айбдордирлар. Улар аҳолининг ёрдамчи хўжалиги — томорқа, мол, парранда ва шу каби қўшимча даромад манбаларини контрол остига олмаяптилар. Меҳнатга лаёқатли бўла туриб, ҳеч ерда ишламай бекор юрган кишиларни ишлаб чиқаришга жалб этиш, қонунларга риоя қилдириш, давлат ва жамоат тартибини сақлаш чораларини кўрмаяптилар.

Сурхондарё область партия, совет органлари Бойсундаги нохуш аҳволни зудлик билан тугатиш йўлларини қидирмоқлари керак. Зеро, бугунги кунда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумида таъкидланганидек **«...негатив ҳодисаларга қарши кураш, меҳнат қонунларига риоя қилинишини контрол қилишни амалга ошириш... муҳим вазифадир».**

А. ХАЛИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЧЕТ ЭЛЛАРДА

ВОҚЕАЛАР • ХАБАРЛАР • ФАКТЛАР • ШАРҲЛАР

ЯҚИН ВА ЎРТА ШАРҚ МАМЛАКАТЛАРИДА

КОБУЛ. Афғонистон Демократик Республикасида саводсизликни тугатиш кампанияси давом этмоқда. Пактия вилоятида, деб хабар беради Бахтар агентлиги, уч юзга яқин саводсизликни тугатиш курси ишлаб турибди ва уларда қарийб беш минг ишчи ва деҳқон шуғулланмоқда.

Республикада жами 20 мингта саводсизликни тугатиш курси ва тўгараги бўлиб, уларда ҳозирнинг ўзидаёқ 1 миллион 150 минг киши ўқишни тамомлади.

ЖАЗОИР. Жазоирда Алрор конини республиканинг нефть-газ саноати маркази — Хасси-Рмел билан боғлаган газ қувури фойдаланишга топширилди. Жазоирлик 500 ишчи билан биргаликда меҳнат қилган совет мутахассислари газ қувурини бунёд этишга катта ҳисса қўшдилар. «КрАЗ» ва «КамАЗ» трубовозлари, бошқа машина-ускуналар Саҳрои Кабирнинг мураккаб шароитида синовдан яхши ўтди. Янги магистрал газ қувурининг қуриб битказилиши Совет — Жазоир ҳамкорлиги самарадорлигининг ёрқин намойиши бўлди.

ИСТАМБУЛ. Ишсиз қолишдан саросимага тушиш Туркиянинг энг катта шаҳри Истамбулда яна икки кишининг ёстиғини қуритди. 49 яшар Мехмет Пачачи ва 46 яшар Рушен Демиржилар бутунлай иложсиз аҳволда қолиб ва ҳаётдан ҳафсаласи бир бўлиб, ўзларини ўлдиришга мажбур бўлдилар. «Гунеш» газетасининг хабар беришича, Пачачи иш топишдан бутунлай умидини узди, Рушен Демиржи эса «ортиқча кишилар» қаторига қўшилиш хавфи остида қолди. Инсоннинг асосий ҳуқуқларидан бири — меҳнат қилиш ҳуқуқидан маҳрум бўлган кишилар учун ҳаётнинг бутун маъноси йўқолганлигига улар ишонч ҳосил қилдилар.

Туркияда ишсизлик проблемаси йил сайин тобора кескинлашмоқда. Ҳозирги вақтда «ортиқча кишилар» камида 4 миллион кишини ёки меҳнатга қобилиятли аҳолининг 20 процентини ташкил этмоқда. Туркия экономикаси бошидан кечираётган бундай социал офат ва қийинчиликка қарши курашнинг бирорта ҳам программаси йўқлиги ишсизлик даражаси ошиб боришига олиб келмоқда.

(ТАСС, 3 февраль).

Германия Федератив Республикасида медицина ходимларининг тинчлик ва қуролсизланиш тарафдорлари тобора кўпайиб бормоқда. Улар Америка Қўшма Штатлари илгари сураётган «самовий урушлар» программасини қаттиқ қоралаб, урушга қарши конгрессда ва намойишларда иштирок этаётирлар. Бу ҳаракат кундан кунга кенг ёйилиб, аҳолининг турли табақаларини ҳам ўз сафига бирлаштирмоқда.

Ушбу сурат Висбаден шаҳрида уюштирилган урушга қарши намойишлардан бирида олинган. Плакатлар ва транспарантлардаги ёзувлар шундай жаранглайди: «Мюнхен врачлари — ядро уруши хавфига қарши».

ТАСС фотохроникаси.

«ЧЭЛЛЕНЖЕР» КЕМАСИНИНГ ҲАЛОКАТИ АТРОФИДАГИ ГАПЛАР

ВАШИНГТОН, 1 февраль (ТАСС). Аэронавтика ва космик фазони тадқиқ этиш миллий бошқармаси (НАСА), Пентагон ва бошқа муассасалар вакилларидан иборат махсус командалар америкалик етти космонавтнинг ҳалокатига сабаб бўлган кўп марта фойдаланишга мўлжалланган «Чэлленжер» космик кемасидаги портлаш сабабларини текширишни давом эттирмоқдалар.

Қидирув группалари, Си-Би-Эс телекомпаниясининг хабар беришига қараганда, Атлантика сувларидан кеманинг олдинги қисми ва бошқа парчаларини топдилар. Сув остидаги оқимлар қаттиқ ҳалақит беришига қарамай, қидирувларда сув ости робот автоматлари иштирок этмоқда. Мутахассислар, шунингдек «Чэлленжер» бортидан олинган телеметрик ахборотни ҳам таҳлил этмоқдалар. Ана шу типдаги тайёр уч кема синчиклаб текшириб кўрилмоқда.

Айни вақтда Америка матбуотининг хабар беришига қараганда, ҳалокат сабабларини текшириш тобора махфий тус олмоқда. «Вашингтон пост» газетасининг таъкидлаб ўтишича, илгари расмий ахборотни тақдим этишга рози бўлган кишилар эндиликда ҳалокатга оид масалаларни муҳокама этишдан батамом бош тортмоқдалар. «Собиқ космонавтлар ва НАСАнинг мансабдор шахслари ҳам ўзларини худди ана шундай тутмоқдалар», деб уқтиради газета. Пентагонда мудофаа министри К. Уайнбергер раҳбарлигида «Космик программани таҳлил этиш стратегик группаси мажлис қилмоқда». Матбуотда пайдо бўлаётган маълумотларга қараганда, Пентагон раҳбарлари космосдан ҳарбий мақсадларда фойдаланиш ҳамда аввало «самовий урушлар» программасига оид тадқиқотлар ва тажрибалар бундан буёнги тақдиридан ташвишга тушмоқда.

Сенатор Ж. Дэнфорт сенатнинг космик масалалари билан шуғулланувчи комитети 18 февраль куни «Чэлленжер» ҳалокатига оид тафсилотларни таҳлил этишга киришишини айтди. Шу билан бир вақтда конгресс аъзоси Н. Майнита президент Рейганга мурожаат этиб, «Чэлленжер» ҳалокатини текшириш бўйича мустақил иш олиб бориш учун мухтор комиссия тузишни талаб қилди. Бу комиссия ўз текширувлари ҳақида АҚШ президенти ва конгрессга ҳисоб бериши керак.

Бу факт Вашингтоннинг космосдаги бебошлиги туфайли жамоатчиликнинг хавотирланиши тобора ортиб бораётганлигининг аломатидир, деб уқтиришмоқда кузатувчилар. 1971 йилдаёқ, деб таъкидлади Мудофаа ахбороти маркази деб аталган жамоат ташкилотининг директори Ж. Ларок, ядро уруши бошланиши хавфини камайтириш тўғрисидаги Совет—Америка битимида жаҳоншумул ҳалокат тасодифий жанжал оқибатида келиб чиқиши мумкинлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган эди. Ўша вақтдан бери қурол-яроғ системалари янада мураккаблашди. Уларнинг иши кўп жиҳатдан компьютерларга боғлиқ бўлиб қолди. «Чэлленжер»нинг ҳалокати электрон-ҳисоблаш машиналарининг иши нақадар ишончсиз эканлигини кўрсатди. Дарҳақиқат, бу машиналар кема системасидаги носозликларни қайд этмади, деб уқтирди Ж. Ларок. Мабодо космосга қурол-яроғларнинг кўпдан кўп системалари олиб чиқилса, бундан ҳам бешбаттар бўлиши мумкин. Шу боисдан ҳам космосда қурол-яроғ системаларини жойлаштиришга сира йўл қўйиб бўлмайди.

Маъмурият вакиллари, деди Нью-Йорк штати университетининг профессори Гроссман, «Шаттл» типидаги космик кемаларда авария бўлиши мумкин эмас, деб неча бор, шу жумладан менга ҳам айтган эдилар. Лекин шу ҳафтада бўлиб ўтган воқеа бунинг аксини кўрсатди. Мабодо ана шундай авария стратегик мудофаа ташаббуси амалга оширилишида содир бўлса, бунинг оқибатлари янада фожиалироқ бўлиши мумкин.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

«ҚОҒОЗБОЗ АГРОНОМЛАР»

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

— «Совет Ўзбекистони»нинг 1985 йил 149-сонида эълон қилинган «Қоғозбоз агрономлар» танқидий мақоласи область қишлоқ хўжалик бошқармасининг очиқ партия йиғилишида муҳокама қилинди. Ҳар хил мактублар ва буйруқлар оқимини қисқартириш юзасидан, шунингдек, иш юритишни тартибга солиш борасида конкрет тадбирлар ишлаб чиқилди ва тасдиқланди.

Ахборот

Мароқли суҳбатлар

Тошкентнинг Ҳамза районида янгича анъаналарни йўлга қўйиш ва оммавийлаштириш борасида ибратли ишлар қилинмоқда. Район партия комитети ҳузурида фаолият кўрсатаётган хотин-қизлар советининг ташкилотчилик ишлари диққатга сазовор.

Ёғ-мой комбинатида КПСС XXVII съездига бағишланган учрашув кечаси бўлди. Учрашувга ишлаб чиқариш илғорлари — хотин-қизлар, таниқли олимлар таклиф этилди. Шунингдек, кечада парфюмерия - косметика, синтетика ва ювиш воситалари корхоналарининг ишчилари, меҳнат қаҳрамонлари-ю ветеранлар иштирок этдилар.

Тарих фанлари доктори, профессор Р. Аминованинг «Хотин-қизларнинг жамиятда тутган роли», фалсафа фанлари доктори Х. Шайхованинг «СССРнинг иқтисодий ва социал ривожлантиришнинг 1986—1990 йилларга ҳамда 2000 йилгача бўлган даврга мўлжалланган Асосий йўналишлари лойиҳаси» мавзуидаги суҳбатлари мароқли бўлди.

Ш. ҚАМБАРОВА.

Анжуман шарафига

Андижон область ўлкашунослик музейи ҳамда рассомлик бадиий ишлаб чиқариш устахонаси коллективлари ҳамкорликда КПССнинг XXVII съездига бағишланган кўргазма ташкил этдилар.

Биринчи қисмда мамлакатимиз халқлари ҳаётида съезддан съездгача бўлган даврда юз берган муҳим социал-иқтисодий ва маданий ўзгаришлар ўз ифодасини топган. Томошабинлар кўргазманинг иккинчи қисмида халқ амалий санъатига оид буюмлар билан танишмоқдалар. Учинчи қисмда эса тематик картиналарга ўрин берилган. Жумладан, Н. Казиевнинг «В. И. Ленин», Н. Ҳолиқовнинг Улуғ Ватан уруши мавзуидаги триптихи, Х. Саидовнинг «Катта Фарғона канали қурилишида», В. Юсуповнинг «Индустриал пейзаж» ва Л. Абдуллаевнинг «Коинотга тинчлик» асарлари кўпчиликда яхши таассурот қолдирмоқда.

Т. БЕЙИРОВ.

Хоразм областининг Хива районидаги Беруний номли колхоз территориясида 80 ўринли қишлоқ участка касалхонаси фойдаланишга топширилди. Шифохонада 50 дан ортиқ врач ҳамда ўрта маълумотли мутахассислар қишлоқ меҳнаткашларига малакали тиббий хизмат кўрсатмоқдалар.

Янги касалхона колхоз маблағига қурилди. Шу мақсадда ярим миллион сўмдан кўпроқ маблағ ажратилган эди. Умуман хўжалик правлениеси социал ва маиший проблемаларни ҳал этишга жиддий эътибор бермоқда, деҳқонларнинг меҳнат ва уй-жой шароитини яхшилаш, улар саломатлигини мустаҳкамлаш ҳақида тинмай ғамхўрлик қилмоқда.

Суратда: терапия бўлими шифокорлари Ҳалима Авезова (чапда) билан Дилбар Собировалар беморларнинг касаллик тарихини кўздан кечирмоқдалар.

Қ. Отаев фотоси (ЎзТАГ).

ОНА БАҒРИ ЖАҲОНДИР

ЁЗУВЧИ ЁН ДАФТАРИДАН

Она бағри шундай бир жаҳондирки, унга кенг беҳудуд оламнинг ўзи жо бўлур эмиш. Биз суҳбат қурган оналарнинг энг кўпи 14, энг ками 10 фарзандни ўстирипти. Ўстирипти ўзи оз. Улар жамиятимизнинг ҳар томонлама камолга етган гражданлари бўлиб тарбия топиптилар. Партиямизнинг съездида қўйилган ҳужжатлари кишини муҳокама қилинаётган кунларда биз республикамизнинг турли шаҳар, қишлоқларида яшовчи Қаҳрамон оналар суҳбатида бўлдик. Улар Асакада, Қаршида, Дашт қишлоғида, Исфарада, Комсомолободда, Бўзда... Дунёнинг келажагини яратаётган, дунёни яшартираётган бу оналар суҳбатидан биз турфа ҳикоялар, бир жаҳон ҳикматлар билан қайтдик.

ДАШТ қишлоғидамиз. Қишлоқда 10 та Қаҳрамон она яшайди. Бўрихон опа Холикова — уларнинг бири. Энг илғор пиллакор, энг пешқадам пахтакор ва энг ораста она деб таништирдилар бизга. Қаҳрамон она тузаган дастурхон атрофида ўтирибмиз. Ҳар бири баркашдек келадиган ёғли, сутли патирлар. Қишлоқнинг неъматлари ўзи бир олам. Бу хонадондан дастурхон йиғилмайди ҳеч. Чунки бу хонадонда қадамлар аримайди. Меҳнат кишисининг остонаси қутлуғ, суҳбати ўтлиғ бўлганидан бу. Бу оилада турли касб эгалари яшайди, меҳнат қилади. Улар Бўрихон опанинг фарзандлари — Мадиёр, Муҳаммаддиёр, Ихтиёр, Суннатилла, Беҳзод, Қувонч... Уларнинг каттаси Шодиёр политехника билим юртини тамомлаб, заводда ишлайди. Муҳаммаддиёр — совхозда шофер. Тамара — шифокор. Мастура — ишчи, Суннатилла — сувчи, пахтакор. Турмуш ўртоғи — Дониёр Мелиев бригада бошлиғи. Ўғилларининг қолгани армия хизматида, мактабда, боғчада.

Дам олиш кунлари Бўрихон опанинг қўли қўлига тегмайди. Негаки, ҳамма болалари уйда бўлади. Ҳовли ростакамига тўй бўлиб кетади. Кичкинтойлар шеър, декламациялар қилишади. Бўрихон опа дутор чертадилар. Қизлар рақсни эшиб ташлашади. Бу ҳолат, бу туғёнлар бизни ўйлантириб қўяди.

— Болаларимизни меҳнатга, ўзгалар меҳнатини ҳам қадрлашга ўргатамиз, — дейди она. — Меҳнат бор жойда албатта, роҳат ҳам бўлади. Бундай дейишимнинг боиси илгарилари жинчироқ ёқиб, кечалари чок тикардик. Тирикчилик бир нави ўтарди. Ўлгудек меҳнат қилардик, роҳат кам бўларди. Энди меҳнатимиз муносиб баҳоланяпти. Давлатимиз меҳрибон қўли билан бошимизни силаяпти. Сахий еримиз бўлса, сен таёқ санчиб қўй — мен чинор қилиб бераман, деб турибди. Бу йил 321 килограмм пилла топширдим. Пахтага ҳам қарашдим. Яйраб-яшнаб меҳнат қилдим. Ёнимга қизларим, келинларимни олиб пахта тердим. Ишонасизми, даромадимиз тўлиб-тошиб кетади ҳар йили. Тўқчилик, маъмурчилик-да. Деҳқон бояқишнинг қозон қайнатишга қурби етмаган вақтлариям бўлган-ку ахир! Ҳар куни икки тандир нон ёпамиз. Болаларим соғлом, завқли.

Она бизга ўзи тўқиган чиройли гиламларни кўрсатди. Худди қуёш парчасидай ловиллаб турибди улар. Меҳнат, санъат, завқдан яралган роҳат эди бу.

Болаларим камолга етиб қолди. Бу қувонч бағишлайди менга, — кулиб берди. 6—7 хонали уйимизда электр чироқлари порлаб ёниб турипти. Хонадонларимиз газлаштирилган. Телевизор дунё хабарларини айтиб туради. Газета варақлаган одамнинг кўнглида интибоҳ туғилади. Болаларимизниям, оналарниям унутмаяпти ҳукуматимиз. Иштиёқларимиз бекиёс. Давлатимиз омборимиздаги донимиз, тандиримиздаги нонимизгача ўйлаяпти. Фақат шукрона керак бунга ўргилай, — дейди Бўрихон опа.

Дарвоқе, дунё оналари... Бўрихон опанинг гапи ўйлантириб қўйди: Капиталистик дунё оналарининг кўпи хавотирли турмуш гирдоблари ичра яшаяпти. Улар болаларининг тақдиридан, дунё тақдиридан безовта бўлиб ҳаёт кечиряптилар.

Қўшни Афғонистонда ўтказилган митинглардан бирида нутқ сўзлаган кўп болали онанинг ҳаяжонлари ёдимга тушди. У нутқ сўзлаётганида унинг этакларига учта боласи ёпишиб олган эди. У шундай деди: «Бизнинг турмушимиз ғоят аччиқ эди. Лекин Совет Иттифоқи бўлмаганида эди, биз шодлик не эканлигини ҳам билмаган бўлардик. Мен ҳар куни эрталаб туришим биланоқ болаларимнинг беланчакларига кўз ташлайман — Совет Иттифоқидай қўшни мамлакат туфайли улар безавол ухлаяпти».

Дунё оналари ҳақида хаёл сураман. Юрагимга нотинчлик оралайди. Совет оналари ҳаётига назар ташлайман. Ифтихор ҳисси қувонтиради, яйратади дилимни. Улар ҳақида сўзлагим, ҳикоя қилгим келади.

1986 йил — тинчликни ҳимоя қилиш халқаро йили, — деб эълон қилинган экан, бунда бизнинг Қаҳрамон оналаримизнинг ҳам баралла овози бор.

ОНА ҳамиша она. Улар қайси тилда алла айтмасинлар, барибир, осмон қуёшли бўлсин, деб орзу қиладилар.

Комсомолободда бўлганимизда Лидия Николаевна Қоратоева исмли ўқитувчи она билан суҳбатлашиб қолдик. Лидия Николаевна чўлдаги 14-мактаб директори. Аёл билан мулоқотда бўлганимизда, рости, ҳайратландик. Лидия Николаевна мактабда ўзбек тили ва адабиётидан дарс берар экан.

Унинг турмуш ўртоғи Тўхтасин Қоратоев эса рус тили ва адабиётидан дарс беради. Улар ўқитувчилар сулоласидан. Чўлга келиб, энг маърифат олиб келган оталарнинг бири Николай Кузьмич Нониннинг касби ҳам ўқитувчилик. У чўлдаги 2-мактабда 25 йил директорлик қилган. Улуғ Ватан урушининг қаҳрамонларидан бири. Бўзга келмаган. Бўзга...

Чўлнинг беҳудуд, мовий осмони остида қўшиқлар мўл, муҳаббат, меҳнат достонлари ҳам. Николай Кузьмич билан Мафтуҳа Содиқова Бўзнинг илк қалдирғоч маърифатчилари эдилар. Бу қалдирғочлар Лидия Николаевнанинг ота-оналари, устозлари эди. Лидия Николаевна чўлдаги завқли ҳаёти ҳақида тўлиб-тошиб ҳикоя қилиб берди бизга. Болалари — Илҳомжон, Саида, Соҳибалар ҳақида гапирди. Қайнонаси — Раънохон опа, қайнотаси Қоратой ота ҳақида фахрланиб сўзлади.

— Бўзда туғилганман. Чўлликларнинг таржимаи ҳолида юз берган ўзгаришлар, юксалишларда менинг ҳам тақдирим борлигидан қувонаман. Улардаги болажонлик, меҳнатсеварлик, ўз тупроғига фидойиликни ёқтираман. Фарзандларимни ҳам шу фидойилар хизматига лойиқ қилиб тарбияласам, — деб орзу қиламан. Биз чўлда бир оила фарзандларидек иноқ яшаймиз. Қўни-қўшничиликни эъзозлаш бахтини мен шу чўллик ҳамкасбларимдан, оналардан ўргандим. Баъзида жамоат ишлари билан банд бўлиб қоламан. Болаларимни қўшни оналар боғча, мактабга олиб боришади, олиб келишади. Мен болажон ўзбек аёлларидан кўп нарсаларни ўргандим. Чўлга ўқитувчи бўлиб келганимда мактабда атиги 70 ўқувчи бор эди, холос. Ҳозир уларнинг сони 285 га етди. Опам — Валентина Николаевна Мўминова ҳам чўлда. Бошланғич синфда ўзбек тилидан дарс беради. Отам ўзбек биродарлари билан елкама-елка туриб Совет ҳокимияти учун жанг қилган одам. Бизни ўзбекча мактабларда ўқитди.

Бутун умрини чўлга бағишлаган отам ҳам, онам ҳам бизга меҳнат одамларини севишни, уларнинг хизматида бўлишни уқтирдилар. Мана, кам бўлмадик.

Биз ўзбек оналари билан опа-сингил бўлиб кетганмиз. Дастурхонимиздаги неъматлардан тортиб, беланчаклар устида айтадиган аллаларимизгача ўхшашлиги шундан. Оилада ўзбек тилида ҳам гаплашаверамиз. Оиламизда сигир бор, тустовуқларгача боқиб қўйибмиз. Тандирда нон ёпишни ҳам ўрганиб олганман.

Асаканинг Кужгон қишлоғида 3617 хўжалик бор. Кужгонликлар санъатни жон-дан севади. Бу қишлоқнинг андозлари ҳам кўйлаб оқади, бу қишлоқнинг тонглари ҳам кўйлар оҳангида оқарди. Қарнайлар ёр-ёра, ... Ҳусбонова хонандалар ... Шерали Жўраевлар шу қишлоқнинг ... Қишлоқда маданият, спорт комплекси ишлаб турибди. Оталар чойхонаси бир ёнда, 9 гектарлик маданият ва истироҳат боғи бир ёнда. Кинотеатр залларига қараб ҳавасингиз келади. Халқ университети ишлаб турибди. Университет кўп болали оналарнинг меҳнат шароити, касб-кори, орзу-истаклари, болалар тарбиясига оид масалалар билан айниқса, кўпроқ шуғулланади. Қишлоқда 75 Қаҳрамон она яшайди. Қишлоқнинг, Қаҳрамон оналарнинг 1800 боласи боғчаларга қатнайди.

Шарифахон Тақабоева Қаҳрамон оналарнинг бири. Шарифахонлар оиласида яшовчиларнинг бари чўпонлар. Опанинг ўзи, ўғил-қизлари, келинлари, умр йўлдоши билан биргаликда чўпонлик қилишади. Бу уларга ота мерос касб. Гаштли меҳнат — гаштли ҳаётни таъмин этади, — дейдилар. — Уларнинг ҳаёти ҳам гаштли.

Қаҳрамон она Ширмонхон Ҳайдарова колхозчи. Ширмонхонлар оиласи — оилавий бригада ташкил қилишган. Уларнинг умумий даромади йилига 20000 сўмдан ошади.

— 34 йилдан буён дала ишидаман, — дейди она. — 12 болам бор. Уларга давлатимиз нафақа беради. Болаларимни боғча, мактаб бепул тарбия қилади. Каттаарим институтларда таҳсил олади. Уларнинг истиқболи учун ҳам ҳукуматимиз ғамхўр. Ҳовлимиз узумзор, эшигимизнинг таги, кўчагача узумзор. Кужгонликлар токни яхши кўришади. Кўчалар, ҳовли-рўялардаги токзорларимизнинг ўзи бир олам қувонч бағишлайди одамга. Ер узум, осмон узум деганлари худди шу бизнинг қишлоқда.

Коммунистик партиямиз режалари битилган катта ҳужжатлар эълон қилинди. Оналарга имтиёзлар катта ҳарфлар билан ёзиб қўйилибди. Оналарга янада бисёр ғамхўрликлар белгиланганидан, қувончим ичимга сиғмай кетди. Оилада 17 жонмиз. Қозонимиз, чўмичимиз мой устида.

Оналик — муҳтарамликдир бизда. Ширмонхон Ҳайдарова Она бўлгани учун гапу гаштакларда давраларнинг тўрида ўтиради. У юрган кўчаларда нур кулади. У сўзлаган гурунгларга файз киради.

РАВШАНОЙ Каримова Комсомолободнинг «Мингбулоқ» совхозида яшайди. Унинг болалари билимли, қобил фарзандлар. Катта ўғли Абдуғани — мана 22 йилдан буён болалар врачи. У Комсомолободдаги касалхонада ишлайди. Абдухалил пахтачилик институтини тамомлаб, инженер бўлиб ишлаяпти, Абдуғаффор Андижон педагогика институтини тамомлади, мактабда директор ўринбосари. Жаббор али — Наманганда қишлоқ хўжалиги техникумида ўқияпти. Қизлари Асилахон — медицина ҳамшираси, Зубайрахон — машинистка, Санобархон — теримчи, кичкинтойлар мактабда, боғчада. Келинлари шифокор, ўқитувчи, тарбиячи.

Равшаной она билан унинг умр йўлдоши Шароббой ота «Мингбулоқ» совхозида меҳнат қилади.

— Партиямизнинг узоқ истиқболга мўлжалланган Программаси лойиҳасини ўқиб, юрагимда шундай бир орзу туғилди, — дейди ота. — 2000 йилларни яшагим келади. Ўша даврлардаги ажойиб мўъжизаларни ўз кўзим билан кўрсам дейман. Бу программаларнинг ниҳоясида бизнинг, болаларимизнинг янада ярқироқ пешонаси кўриниб турибди.

Равшаной опанинг лабларида табассум порлади.

— 14 боламга давлатимиз тўлаган нафақаларни ҳисоблаб чиқарсам, талай маблағ бўлади. Ҳар бир фарзандимдан боҳабар бўлиб турган ҳукуматимиз болаларимнинг келажагини ҳам ўйлаяпти. Уларни ўқитяпти, билим беряпти. Ростини айтсам, шундай ғамхўрликлар учун болаларимизни чин инсон қилиб тарбиялашимиз ҳам керак.

— Мен ўзим етимлик билан ўсганман, — дейди Шароббой ота. — Отамнинг топгани урвоқ ҳам бўлмасди. Бизнинг билим олишимиз ҳақида сўз ҳам бўлган эмас. Дориламон даврга келиб томир отдик, ўзимиздан кўпайдик. Элга бош бўлиб қолдик, мана. Болаларимиз бўлса ҳаммаси бир ҳунар, бир соҳанинг эгаси. Болалигимни кўп эслайман. Эсимни танигач, отамга қарашардим. Ёдимда, мана шу Мингбулоқда бир кафт ерни кўкартиргунча елкаларимиз яғир бўлиб кетарди. Сирдарё истаса сув берарди, истамаса экинларимизни оқизиб, ювиб кетаверарди. Ризқу-рўзимиз доим кемтик эди. Атроф тўқай, қамишзорлар бўларди. Биз икки дарё (Қорадарё ва Сирдарё) ўртасида-ю, сувга ташна ҳаёт кечирардик.

Болаларимизнинг бахти шуки — уларни одамлар ўртоқ инженер, ўртоқ доктор, ўртоқ муаллим деб чақиришади энди. Буларнинг ҳаммаси инсонпарвар замонамизнинг шарофатидан. Замон ўзгарди, яна ўзгаради. Мингбулоқда мингчироқлар ёнади дегани бу, болаларим...

Хотин-қизлар озодлиги учун умумхалқ юриши — «Ҳужум» ҳаракати бошланганига келгуси йилда 60 йил тўлади. Ўзбекистон Коммунистик партиясининг XXI съездида таъкидланганидек, ҳозир республикамиз хотин-қизлари жамиятда эгаллаб турган юқори ўрин шу ҳаракат таъсирчанлигининг натижасидир.

Онанинг бир қўли бешикни, иккинчи қўли дунёни тебратади, деган эди файласуф Суқрот. Бу доно фикр бизнинг Қаҳрамон оналаримиз ҳақида айтилгандир эҳтимол. Биз бу ўринда минглаб, ўн минглаб Қаҳрамон оналарнинг ҳаётидан баъзи лавҳаларни ҳикоя қилдик, холос. Бу лавҳалар мўл. Бир оқшом алласидан — бир олам лавҳа яралади асли.

Оналарнинг фаолияти — меҳр-муҳаббат фаолиятидир, деган эди Рабиндранат Тагор. Оналаримизнинг қаҳрамонлик фаолиятини такрор ва такрор таърифлаш зиммамизда.

Эътибор ОХУНОВА.

- Бир қишлоқда 75 Қаҳрамон она яшайди.
- Қаҳрамон оналар—меҳнат қаҳрамонлари.
- Чўлнинг баҳри-байтлари

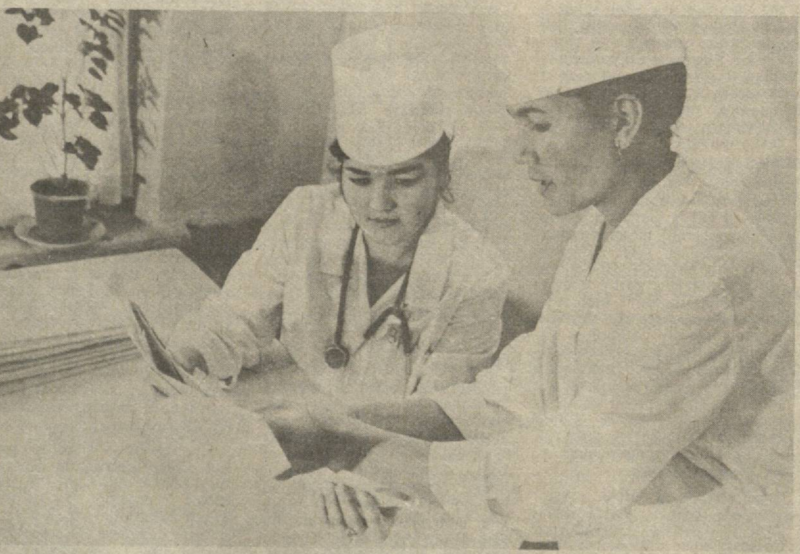

РЕКЛАМА ✿ ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Юстиция министрлигининг
ТОШКЕНТ СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ИНСТИТУТИ
лабораториялар бўйича
ВАКАНТ ВАЗИФАЛАРГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

катта илмий ходим: суд-баллистик ва трасологик экспертиза (фан кандидати);

кичик илмий ходимлар: ҳужжат экспертизаси, суд-автотехника экспертизаси, моддалар ва буюмларнинг криминалистик экспертизаси.

КОНКУРС МУДДАТИ — 1 мартгача.

Мурожаат учун адрес: 700115, Тошкент шаҳри, 115-алоқа бўлими, Чилонзор кўчаси, 29-уй. Телефон 77-45-12.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА ТАЪЛИМИ БОШҚАРМАСИНИНГ
16-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1986—87 ўқув йили учун
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТИКУВЧИ, ЙИГИРУВЧИ, ПИЛИКЛОВЧИ, КАЛАВАЛОВЧИ. Ўқиш муддати 1—3 йил.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Ўрта маълумот билан ўқишга кирганларга ҳар ойда 70 сўмдан стипендия берилади. 8-синф ҳажмида маълумот билан ўқишга кирганлар бепул овқат ва кийим-бош билан таъминланадилар.

Ишлаб чиқариш практикаси даврида маошнинг 50 проценти ўқувчиларга берилади.

Билим юртини тугатганларга касб эгаллаганлиги ҳамда ўрта маълумот олганлиги тўғрисида диплом берилади.

Билим юртини яхши баҳолар билан тугатган ўқувчилар ўрта махсус ва олий ўқув юртларида ўқиш учун йўлланма оладилар.

Ўқиш муддати иш стажига киради.

Машғулотлар яхши жиҳозланган кабинетларда олиб борилади.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, спорт секциялари, бичиш-тикиш ва тўқиш тўгараклари мунтазам ишлайди. Тўқимачилик комбинатида ўқувчиларнинг дам олишлари ва соғлиқларини мустаҳкамлашлари учун ҳамма шароитлар яратилган. Корхонада маданият саройи, профилакторий, дам олиш зонаси ва кечки техникум мавжуд.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, маълумоти тўғрисида ҳужжат, таржимаи ҳоли, характеристика, 3х4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, 286-формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка.

Билим юрти адреси: 700100, Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, А. Қаҳҳор кўчаси, 34-уй, (2, 3, 32, 80, 97-автобусларнинг «16-ўрта ҳунар-техника билим юрти» бекати).

БОЛАЛАР МУАССАСАЛАРИНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

Сўнгги вақтларда республикада болалар шўхлиги оқибатида рўй бераётган ёнғинлар сони ортди. Фақат ўтган йилнинг ўзида республикада болаларнинг ўт билан ўйнашишлари натижасида 1200 ёнғин содир бўлди. Ҳурматли ўртоқлар, Ўзбекистон кўнгилли ўт ўчириш жамияти сизларнинг ҳаммангиздан ўт чиқиш ҳодисалари олдини олиш учун болалар ўртасида янада фаолроқ иш олиб боришни сўрайди.

Барча мактабларда, ҳунар-техника билим юртларида ва бошқа болалар муассасаларида ота-оналар билан болаларнинг дам олиши ва бўш вақтларини қандай ўтказишлари устидан назоратни кучайтириш юзасидан суҳбатлар ўтказиш лозим.

Ёнғинга қарши фильмлар кўригини ўтказиб туриш, болаларни ўт ўчириш - техника кўргазмаларига олиб бориш мақсадга мувофиқдир. Деворий газеталарнинг саҳифаларида, мактаб радиоузеллари орқали болалар ва педагогларнинг чиқишларини уюштириш керак. Мактабларда ва бошқа болалар муассасаларида болаларнинг ўт билан ўйнашишлари қандай хавф-хатарга олиб келиши мумкинлигидан далолат берувчи плакатлар, варақалар ва бошқа кўргазма-тасвирий ташвиқот воситаларини кўринарли ерларга осиб қўйиш лозим. Агар Сиз болаларнинг гулхан ёқаётгани ва гугурт ўйнаётганини кўриб қолсангиз улар ёнидан бепарво ўтиб кетманг.

Уйда болалар билан суҳбатлашганнингизда уларга ўт билан эҳтиёткорлик билан муомалада бўлиш лозимлигини сингдириб боришга ҳаракат қилинг. Эсингизда бўлсин, биз, катталар, болалар ҳаёти учун жавобгармиз.

ЎЗБЕКИСТОН КЎНГИЛЛИ ЎТ ЎЧИРИШ ЖАМИЯТИ.

СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг
ТОШКЕНТ ВРАЧЛАР МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИ
вакант вазифаларга

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра доцентлари: 3-терапия, физиотерапия, курортология ва даволаш физкультураси, 4-педиатрия, 2-терапевтик стоматология, ортопедик стоматология, болалар стоматологияси, 1-акушерлик ва гинекология;

кафедра катта ўқитувчиси; умумий гигиена;

кафедра ассистентлари: пульмонология, 4-педиатрия (2 ўрин), 1-акушерлик ва гинекология, болалар фтизиатрияси, травматология ва ортопедия, ортопедик стоматология, болалар стоматологияси,

КОНКУРС МУДДАТИ — 18 февралгача.

Мурожаат учун адрес: 700007, Тошкент шаҳри, 7-алоқа бўлими, Генерал Петров кўчаси, 51-уй, кадрлар бўлими.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети аппаратининг партия ва касаба союз ташкилотлари Марказий Комитетнинг масъул ходими А. Х. Раҳимовга онаси

Рамазонхон РАҲИМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қиладилар.

Ўзбекистон телеграф агентлиги ва Ўзбекистон Журналистлар союзи правлениеси коллективлари ЎзТАГнинг кекса ходими, республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими, Ўзбекистон Журналистлар союзи ревизия комиссиясининг аъзоси

Яҳё Ҳамроевич ЙЎЛДОШЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан билдириб, марҳумнинг оила аъзоларига таъзия изҳор қиладилар.

Тошкент давлат университетининг ректорати ва юридик факультети коллективи профессор, маъмурий ва молиявий ҳуқуқ кафедрасининг мудири А. Аъзамхўжаевга опаси, 1944 йилдан КПСС аъзоси

ХУМАЙРА АЪЗАМОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ОБ-ҲАВО

Февраль ойида

Январь ойида ҳавонинг ўртача ҳарорати нормадан 5—6 даража юқори бўлди. Синоптикларнинг хабарларига кўра, февраль ҳам илиқ келиши кутилади. Аммо ҳароратнинг ўзгариши унчалик катта бўлмайди.

Биринчи ўн кунликда совуқ бўлади. Кечаси 4—9 даража совуқ, кундузи 1 даража совуқ билан 4 даража иссиқ ўртасида, шимолда кечаси 10—15 даража, кундузи 2—7 даража совуқ бўлади. Кейинчалик ҳаво исиб боради. Кечаси 1 даража совуқ билан 4 даража иссиқ ўртасида, кундузи 7—12 даража иссиқ бўлади.

Учинчи ўн кунликда ҳарорат кечаси 2—7 даражагача совуқ, кундузи 0—5 даража иссиқ, шимолда кечаси 5—10 даража совуқ, кундузи 3 даража совуқ билан 2 даража иссиқ ўртасида бўлади.

Ойлик ёғин миқдори нормага яқин, баъзи жойларда нормадан паст бўлиши кутилади.

Шу ҳафта

Синоптикларнинг хабар беришларича, ҳафта бошларида Ўзбекистонда ҳавонинг булутланиб туриши, айрим жойларда ёғин ёғиши кутилади. Баъзи районларга туман тушиши мумкин. Кейинчалик ёғин бўлмайди. Ҳафтанинг биринчи ярмида Қорақалпоғистон АССР, Хоразм области ва Навоий областининг шимолида кечаси 10—15 даража, кундузи 2—7 даража совуқ, Қашқадарё ва Сурхондарё областларида кечаси 0—5 даража совуқ, кундузи 2—7 даража иссиқ, қолган территорияда кечаси 4—9 даража совуқ, кундузи 1 даража совуқ билан 4 даража иссиқ ўртасида бўлади.

Ҳафтанинг иккинчи ярмида совуқ юмшаши ва шимолда кечаси 5—10 даража совуқ, кундузи 2 даража совуқ билан 5 даража иссиқ ўртасида бўлиши, жанубда кечаси 1 даража совуқ билан 4 даража иссиқ ўртасида, кундузи 6—11 даража иссиқ бўлиши кутилади. Қолган территорияда кечаси 0—5 даража совуқ, кундузи 5—10 даража иссиқ бўлади.

(ЎзТАГ).

Редактор Л. ҚАЮМОВ.

Тингланг, томоша қилинг — 4 ФЕВРАЛЬ, СЕШАНБА

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

МОСКВА-I. 9.00 — «Время». 9.45 — Спорт ҳафталиги. 10.15 — «Болаларга ҳайвонлар ҳақида». 10.45 — «Қизил дипкурьерлар». Бадиий фильм. 12.20 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Фан ва меҳнат иттифоқи. 16.00 — Концерт. 16.45 — «Ўқувчиларга нон ҳақида». 17.15 — «Пиковая дама». Бадиий фильм. 18.45 — «Сўзни амалда иш билан оқла». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Спорт ҳафталиги. 20.00 — «Трио». 20.20 — «Сергей Лазонинг ҳаёти ва мангулиги» Бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — КПСС XXVII съезди шарафига. 24.00 — «Дунё воқеалари».

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.15 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.05 — «Француз тили». 10.55 — Илмий-оммабоп фильм. 11.05 — Эстетик тарбия. 11.35 — Ботаника. 11.55 — Илмий-оммабоп фильм. 12.10 — «Шахмат мактаби». 13.05 — Тарих. 13.35 — Зоология. 14.35 — Тарих саҳифалари. 15.15 — М. Стельмах. Асарлари саҳифаларида. 16.00 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — «Москвичка». 20.00 — Ритмик гимнастика. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — «...16 ёшгача ва ундан катталар». 21.30 — «Время». 22.00 — Хоккей. «Спартак» — «Динамо» (М).

ТОШКЕНТ-I. 7.30 — Ритмик гимнастика. 7.50 — «Тонгги тароналар». 8.00 — «Пионер телетайпи». 8.10 — Ҳужжатли фильм. 8.30 — «Ахборот». 18.00 — Янгиликлар. 18.15 — «Партия қарорлари — ҳаётга!» 18.45 — «Ёшлик». 19.15 — Қўғирчоқ фильм. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Халқаро аҳвол кундалиги. 20.00 — «Рақслар гулдастаси». 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Фильм-концерт. 21.20 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — «Время». 22.00 — Москва. Ўзбекистон ССР телевидениесининг программаси.

ТОШКЕНТ-II 9.00 — 16.05 — Москва-II. 18.10 — Ҳужжатли фильм. 18.25 — «Иван Павлов. Ҳақиқат излаб». Бадиий фильм. 2-серия. 19.30 — «Ахборот». 19.45 — Телефильм. 20.00 — Химия. 20.30 — «Ахборот». 20.50 — Эстетика. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — «Чин қалбдан». 9.30 — «Мактаб, оила, тарбия». 11.15 — Болалар учун эшиттириш. 12.10 — «Ишчинома». 13.00 — «Чорвадор». 14.00 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш. 15.40 — Болалар учун эшиттириш. 16.00 — «Фан ва техника». 16.30 — «Ёшлик». 17.00 — Ўқувчилар учун эшиттириш. 18.15 — «Сиёсий билимлар радиоуниверситети». 18.30 — Болалар учун концерт. 18.40 — «Огонёк». 19.25 — «Совет кишилари партия съездолди ҳужжатлари ҳақида». 21.00 — Адабий ўқиш. 21.20 — «Қишлоқ оқшомлари». 22.30 — Концерт. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Хатлар ва оммавий ишлар бўлими телефонлари — 33-21-43, 32-53 16, 32-53-20, 32-53-21, 33-11-49, 32-54-06.

Р — 08566 Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Б. 30. ИНДЕКС 64583. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12